

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

2023.

Broj: 01-02-07-11-3233-7/23

Sarajevo, listopad 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DANIH PREPORUKA	5
III.	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	7
IV.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	9
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje proračuna i plana poslovanja	14
5.2	Izveščivanje	15
6.	KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	15
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	16
6.1.1	Prihodi i primici	16
6.1.1.1	Prihodi od poreza	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi	16
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	16
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje	17
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	17
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	20
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	22
6.1.2.4	Kapitalni transferi	31
6.1.2.5	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	31
6.1.2.6	Izdaci za otplatu dugova	31
6.1.2.7	Tekuća proračunska pričuva	31
6.1.3	Finacijski rezultat	32
6.2	BILANCA STANJA	33
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	33
6.2.1.1	Novčana sredstva	33
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja	33
6.2.1.3	Kratkoročna razgraničenja	34
6.2.2	Stalna sredstva	34
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja	35
6.2.3.1	Kratkoročne tekuće obveze	35
6.2.3.2	Obveze prema zaposlenima	36
6.2.3.3	Kratkoročna razgraničenja	36
6.2.4	Dugoročne obveze i razgraničenja	36
6.2.5	Popis imovine i obveza	37
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	37
7.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	37
8.	JAVNE NABAVE	38
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	43
V.	PRIVICI	46
1.	GODIŠNJA KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	46
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	46

I. IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

Izvješće nezavisnog revizora daje se na temelju provedene financijske revizije, koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usuglašenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvješća **Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, konsolidirana financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Županije na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima manje je iskazan za 8.406.503 KM s obzirom na to da su obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje i obveze za osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 8.114.608 KM iskazane na izvanbilančnim, a ne bilančnim pozicijama, obveze za subvencije pripravnčkog staža u iznosu od 291.895 KM na poziciji razgraničenih rashoda, a ne na pozicijama rashoda i obveza, što nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH (točke 6.1.3, 6.2.3.1 i 7. Izvješća);**
- 2. Ne možemo potvrditi iskazana potraživanja u iznosu od 2.296.820 KM s obzirom na to da za potraživanja iz ranijeg razdoblja Vlade u iznosu od 238.866 KM i Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu od 162.283 KM nije izvršena procjena naplativosti, niti su poduzete aktivnosti na njihovoj naplati. Također, Ministarstvo unutarnjih poslova fakturirane usluge knjigovodstveno ne evidentira, dok za pružene usluge osiguranja skupova ne ispostavlja ni fakture, što nije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.1.2 Izvješća);**
- 3. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 15.156.837 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu sukladno tada važećoj Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.2 Izvješća).**

Reviziju konsolidiranih financijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi financijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi financijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvješća*.

Nezavisni smo od Županije sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidirana financijska izvješća

Ministrica financija Županije odgovorna je za izradu i fer prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidiranih financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili pogreške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidirana financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirana financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, kao i izdati izvješće nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih konsolidiranih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, shodno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidiranih financijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Županije;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirana financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidiranih financijskih izvješća **Županije Zapadnohercegovačke za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Županije za 2023. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Nije uspostavljena jedinica za unutarnju reviziju kao ključni element unutarnjeg nadzora kojim se osigurava sistematičan pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, kontrolama i procesima upravljanja, što je obveza sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Također, nije uspostavljen proračunski nadzor sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH (točka 4. Izvješća);
2. Evidencije o radnom vremenu kod značajnog broja proračunskih korisnika tijekom 2023. godine nisu uspostavljene na propisani način ili ne sadrže sve potrebne podatke, što nije sukladno Zakonu o radu i Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu (točka 6.1.2.1 Izvješća);
3. Tekući transferi nisu realizirani uz primjenu javnog poziva i kriterija kod: Vlade u iznosu od 3.824.295 KM, Ministarstva gospodarstva u iznosu od 948.625 KM, Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu od 128.800 KM, Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 160.000 KM i Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša u iznosu od 24.000 KM. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je zadovoljeno načelo transparentnosti definirano Zakonom o proračunima u FBiH. Proračunski korisnici koji su odobrali transfere nisu pravovremeno poduzimali aktivnosti na zaštiti javnih sredstava, iako značajan broj korisnika tekućih transfera iz 2023. godine nije dostavio izvješće o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, a pojedina dostavljena izvješća ne potvrđuju da su doznačena sredstva utrošena za namjene za koje su i odobrena (točka 6.1.2.3 Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Županije sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti shodno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Propisi kojima se reguliraju plaće i naknade korisnika proračuna doneseni na razini Županije nisu usuglašeni s federalnim propisima u dijelu koeficijenata i osnovice za obračun plaća i naknada. Odluka o radnom vremenu u županijskim tijelima uprave nije usklađena sa Zakonom o radu Županije (točka 6.1.2.1 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Premijer i rukovodioci proračunskih korisnika odgovorni su da osiguraju da aktivnosti, financijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrde da je tokom fiskalne godine obezbijeđeno namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Županije, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 1. 10. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TOČKA
1.*	Uspostaviti i implementirati sustav unutarnjih kontrola zasnovan na COSO modelu, u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Potrebno je da Ministarstvo financija, pored formalne, vrši i suštinsku kontrolu zaprimljenih izvjava o fiskalnoj odgovornosti, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izvjava o fiskalnoj odgovornosti.	4.
3.*	Uspostaviti zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.	Uspostaviti proračunski inspektorat, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.	4.
5.*	Poduzimati mjere definirane Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcijskim planom za njegovu provedbu.	4.
6.*	Kod izrade, donošenja i izvršavanja proračuna pridržavati se odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna.	5.1
7.*	Donijeti zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Županiji, Zakonom o izvršavanju proračuna propisati bod i osnovicu za obračun plaće, usuglasiti koeficijente za obračun plaća zaposlenika Županije sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i koeficijente za obračun plaća policijskih službenika sa Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenicima FBiH.	6.1.2.1
8.*	Usuglasiti odredbe Odluke o radnom vremenu u županijskim tijelima uprave, županijskim upravnim organizacijama i drugim službama i tijelima Županije u dijelu koji se odnosi na raspored radnog vremena, odnosno da se odmor tijekom radnog vremena ne uračunava u radno vrijeme, kako je to definirano Zakonom o radu.	6.1.2.1
9.*	Uspostaviti i voditi evidenciju radnog vremena sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.	6.1.2.1
10.*	Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu angažiranje izvršitelja vršiti sukladno Zakonu o radu, Zakonu o državnim službenicima Županije i Zakonu o namještenicima Županije.	6.1.2.2
11.*	Obračun i isplatu naknade za rad u povjerenstvima kod svih proračunskih korisnika Županije vršiti sukladno važećoj Odluci o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela u Županiji, a poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.	6.1.2.2

12.*	Proračunski korisnici koji su donijeli interne akte kojima se reguliraju izdaci za reprezentaciju trebaju vršiti kontrolu trošenja sredstava shodno donesenim aktima.	6.1.2.2
13.*	Potrebno je tekuće transfere realizirati transparentno temeljem prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija.	6.1.2.3
14.	Osigurati dokaze da su doznačena sredstva i utrošena za odobrena namjene, te od korisnika koji nisu dostavili izvješća ili dostavljena izvješća nisu validna zatražiti povrat sredstava.	6.1.2.3
15.*	Sredstva tekuće pričuve koristiti za pokriće nepredviđenih izdataka, kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna.	6.1.2.7
16.*	Potrebno je da Vlada uložena sredstva iz 2019. godine u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar iskaže na odgovarajućoj poziciji stalnih sredstava, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.1.2.7
17.*	Za sve pružene usluge ispostavljeti fakture i iskazivati kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama, te poduzimati sve potrebne radnje s ciljem naplate potraživanja, kako je to predviđeno Naputkom o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa Riznice.	6.2.1.2
18.*	Obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti iskazati na odgovarajućoj poziciji rashoda i obveza bilančne evidencije, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, radi njihovog istinitog i fer iskazivanja u financijskim izvješćima.	6.2.3.1
19.*	Izvršiti usuglašavanje kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih razgraničenja, te obveze iskazane na poziciji razgraničenih rashoda knjigovodstveno evidentirati na propisanim pozicijama troškova i obveza, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.3.3
20.	Uvjetne obveze i potraživanja temeljem sudskih sporova evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	7.
21.	Objavljivati planove javnih nabava i izvješća o provedenim postupcima na portalu javnih nabava i u ugovorima obvezno ugraditi klauzulu o zabrani zapošljavanja sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.	8.
22.*	Primjenjivati propisanu vrstu postupka nabave, a ocjenu ponuda vršiti sukladno zahtjevima u tenderskoj dokumentaciji.	8.
23.	Za financiranje infrastrukturnih projekata mjesnih zajednica sredstva doznačavati jedinicama lokalne samouprave, kako bi se omogućila primjena odredbi Zakona o javnim nabavama.	8.

* nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja (18)

III. KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija konsolidiranih finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. konsolidirana finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
    - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
    - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
    - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
  - Zakon o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2023. godinu;
  - Proračun Županije Zapadnohercegovačke za 2023. godinu;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave;
  - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o riznici u FBiH;
  - Zakon o pravima izabраних dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u Županiji Zapadnohercegovačkoj;
  - Zakon o državnim službenicima Županije Zapadnohercegovačke;
  - Zakon o namještenicima Županije Zapadnohercegovačke;
  - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima;
  - Zakon o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji;
  - Zakon o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitku;
  - Zakon o javnim nabavama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Županija Zapadnohercegovačka je kao federalna jedinica uspostavljena Ustavom FBiH,² Zakonom o federalnim jedinicama³ i Ustavom Županije⁴. Ustavom Županije uređeni su organizacija i status Županije, njene nadležnosti i struktura vlasti. Županija ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom FBiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke. Administrativno, čine ju gradovi Široki Brijeg i Ljubuški i općine Posušje i Grude, a u svakom od njih smještene su pojedine županijske institucije i ustanove.

Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Skupština), a izvršnu Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Vlada).

Vladu čini predsjednik i osam ministara. Funkciju županijske uprave vrši osam ministarstava, uprave i upravne ustanove i zavodi, sukladno Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave, kojim se utvrđuje organizacija županijskih tijela uprave i upravnih organizacija, određuje njihov djelokrug i druga pitanja organizacije i rada. Unutarnje ustrojstvo i način rada proračunskih korisnika Županije utvrđeni su pravilnicima o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na koje suglasnost daje Vlada. Županijskim ministarstvima rukovode ministri, a radom uprava, upravnih ustanova i zavoda direktori.

Sredstva za rad županijskih tijela uprave, upravnih organizacija i ustanova i ustanova kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa utvrđuju se Proračunom Županije.

Proračunom Županije za 2023. godinu planirano je 2.480 zaposlenih, a na 31. 12. 2023. godine u Županiji je bilo 2.389 zaposlenih. Struktura zaposlenih je sljedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 1.469, Ministarstvo unutarnjih poslova 435, sudstvo i ostala ministarstva i uprave 485 zaposlenih.

Predsjednik Vlade je Predrag Čović imenovan Odlukom Skupštine o potvrđivanju Vlade Županije⁵ 27. 3. 2023. godine, do kada je funkciju predsjednika obavljao je Zdenko Čosić.

Sjedište Vlade je u Širokom Brijegu, u Ulici Stjepana Radića broj 37 b.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana financijska izvješća Županije za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li konsolidirana financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima u razdoblju od prosinca 2023. do listopada 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 1/94

³ „Sl. novine FBiH“, br. 9/96

⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 1/96, 2/99, 14/00, 10/03, 10/04 i 17/11

⁵ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 42/23

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Županije za 2021. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o konsolidiranim financijskim izvješćima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Županija je postupila sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvješću.

Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, sukladno planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke	
1.	Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika na razini Županije vrši se sukladno Zakonu o državnim službenicima i Zakonu o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji, na način utvrđen Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH.
2.	Poduzimane su zakonom definirane aktivnosti za naplatu koncesijskih naknada u cilju zaštite javnih dobara.
3.	Knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena pravosudnih institucija vrši se u okviru Glavne knjige Riznice, a svi njihovi javni prihodi uplaćuju se na depozitni račun Proračuna Županije, sukladno Zakonu o riznici u FBiH.
4.	Vlada je osigurala dokumentaciju koja potvrđuje vlasništvo nad stalnim sredstvima iskaznim u knjigovodstvenim evidencijama, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
5.	Kratkoročne i dugoročne obveze po kreditima su iskazane na odgovarajućim pozicijama obveza i izvora sredstava sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
6.	Usuglašeno je stanje dugoročnih obveza temeljem promjene tečaja, provedena su odgovarajuća knjiženja u svezi zaključenog ugovora o reprogramu kredita te je izvršeno usuglašavanje obveza po kreditima s Federalnim ministarstvom financija na dan bilanciranja.
7.	Popisom je utvrđeno stvarno stanje imovine i obveza, te izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
Nerealizirane preporuke	
1.	Uspostaviti i implementirati sustav unutarnjih kontrola zasnovan na COSO modelu, u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
2.	Odluku o radnom vremenu uskladiti s odredbama Zakona o radu u FBiH, a evidenciju radnog vremena voditi sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.

3.	Potrebno je da Vlada i proračunski korisnici, svatko iz svoje nadležnosti, donesu nedostajuće interne akte i procedure s ciljem uspostavljanja kontrolnih aktivnosti.
4.	Potrebno je da Ministarstvo financija, pored formalne, vrši i suštinsku kontrolu zaprimljenih izvjava o fiskalnoj odgovornosti, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izvještaja o fiskalnoj odgovornosti.
5.	Uspostaviti zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
6.	Potrebno je da proračunski korisnici donesu planove integriteta, te da se poduzimaju mjere definirane Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcijskim planom za njegovu provedbu.
7.	Kod izrade, donošenja i izvršavanja proračuna pridržavati se odredbi Zakona o proračunima u FBiH i zakona o izvršavanju proračuna.
8.	Donijeti zakon o plaćama kojim će se osnovica i bod, koeficijenti za obračun plaća, kao i naknade utvrditi sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u tijelima vlasti u FBiH, a do njegovog donošenja plaće državnih službenika i namještenika za sve korisnike proračuna Županije obračunavati i isplaćivati sukladno propisima koji su u primjeni na razini Županije
9.	Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu angažiranje izvršitelja vršiti sukladno Zakonu o radu, Zakonu o državnim službenicima Županije i Zakonu o namještenicima Županije.
10.	Obračun i isplatu naknade za rad u povjerenstvima kod svih proračunskih korisnika Županije vršiti sukladno važećoj Odluci o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela u Županiji, a poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima.
11.	Potrebno je da Vlada, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta tekuće transfere realiziraju temeljem prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija.
12.	Sredstva tekuće pričuve koristiti za pokriće nepredviđenih izdataka, kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna.
13.	Potrebno je da Vlada uložena sredstva iz 2019. godine u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar iskaže na odgovarajućoj poziciji stalnih sredstava, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
14.	Ispostavljene fakture iskazivati kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama, te poduzimati sve potrebne radnje s ciljem naplate potraživanja, kako je to predviđeno Naputkom o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa Riznice.
15.	Izvršiti usuglašavanje kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih razgraničenja, te obveze iskazane na poziciji razgraničenih rashoda knjigovodstveno evidentirati na propisanim pozicijama troškova i obveza, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

16.	Obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti iskazati na odgovarajućoj poziciji rashoda i obveza bilančne evidencije, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, radi njihovog istinitog i fer iskazivanja u financijskim izvješćima.
17.	Primjenjivati propisanu vrstu postupka nabave, osigurati aktivnu konkurenciju prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača, te dostavljati izvješća Agenciji za javne nabave o zaključenim ugovorima i za izuzeća od primjene propisane procedure nabave, a sve sukladno Zakonu o javnim nabavama.
Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja	
1.	U slučajevima kada dobavljač ne izvršava ugovorene obveze aktivirati instrumente osiguranja urednog izvršavanja ugovora. Preporuka nije ocijenjena jer u revidiranoj godini nije bilo neizvršavanja ugovorenih obveza dobavljača.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dane su ukupno 23 preporuke, od čega je šest novih i 17 preporuka koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2021. godinu (17 nerealiziranih⁶).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na konsolidirana financijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvješća za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o financijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dano je šest preporuka i niti jedna nije implementirana do dana sačinjavanja izvješća o financijskoj reviziji, čime nije pokazana spremnost za otklanjanje nepravilnosti, zbog čega će se preporuke ponoviti u Izvješću.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je osigurati razumno uvjerenje da Županija u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Financijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sustav unutarnjih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovoditelji korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva proračunska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se donošenjem unutarnjih propisa i akata, prema važećoj regulativi.

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁷ Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁸ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁹ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na osnovu COSO modela.

⁶ Jedna preporuka iz Izvješća za 2021. godinu je podijeljena na dvije nove preporuke

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

Rukovoditelji proračunskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole, sukladno propisima koji to reguliraju, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog financijskog upravljanja i kontrola u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorni su i za izradu unutarnjih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sustava unutarnjih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima unutarnje kontrole i dobrim praksama unutarnje kontrole) i za implementaciju sustava financijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, financijskog upravljanja i transparentnosti, sukladno standardima unutarnje kontrole.

Revizijom smo utvrdili smo da većina proračunskih korisnika nije imenovala koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu, niti su utvrđeni pokazatelji uspješnosti kroz koje se prati realizacija utvrđenih ciljeva kod kontrolnog okruženja.

Kod upravljanja rizicima utvrdili smo da većina proračunskih korisnika nije uspostavila registar rizika, pa samim tim niti strategiju upravljanja rizicima.

Značajan broj proračunskih korisnika nije donio mapu poslovnih procesa niti interne pisane procedure koje se odnose na proces nabava i ugovaranja, na proces upravljanja imovinom i na proces izrade i realizacije strateških planova kod kontrolnih aktivnosti.

Na nivou Županije nije donesen akt kojim bi se uredila visina sredstava reprezentacije, korištenje sredstava reprezentacije, procedura i pravila primanja i davanja poklona u cilju efikasnog praćenja i kontrole trošenja sredstava. Pojedini proračunski korisnici su donijeli interne akte kojima se regulira pravo, način i kontrola korištenja sredstava reprezentacije.

Županija primjenjuje Računovodstvene politike za korisnike proračuna Županije i Riznicu, koje je donio ministar Ministarstva financija.

Koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu Ministarstva financija sačinio je temeljem dostavljena 43 godišnja izvješća korisnika javnih sredstava Konsolidirano izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu i dostavio ga Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva financija 27. 3. 2024. godine.

U konsolidiranom izvješću navedene su mjere koje se planiraju poduzeti u cilju daljnjeg razvoja i unapređenja sustava financijskog upravljanja i kontrole na razini Županije.

S obzirom na navedeno, većina proračunskih korisnika nije dizajnirala i implementirala sistem financijskog upravljanja i kontrole u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti na način predviđen Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti i implementirati sustav unutarnjih kontrola zasnovan na COSO modelu, u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Fiskalna odgovornost

Izjave o fiskalnoj odgovornosti, sačinjene su i dostavljene sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti, od svih proračunskih korisnika Županije utvrđenih u Registru proračunskih korisnika.

Ministarstvo financija je vršilo samo formalnu provjeru, ali nije provodilo suštinsku kontrolu njihove vjerodostojnosti iz izjava o otklonjenim slabostima i nepravilnostima iz ranijeg razdoblja, sukladno članku 44. Zakona o proračunima u FBiH i na način kako je to propisano člankom 13. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **potrebno je da Ministarstvo financija, pored formalne, vrši i suštinsku kontrolu zaprimljenih izvjava o fiskalnoj odgovornosti, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izvjava o fiskalnoj odgovornosti.**

Unutarnja revizija

Odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH¹¹ utvrđena je obveza uspostave zajedničke jedinice za unutarnju reviziju u županijskim ministarstvima financija, a koje će pokrivati sve proračunske korisnike prvog i drugog reda.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija, na koji je Centralna harmonizacijska jedinica Federalnog ministarstva financija dala suglasnost 7. 1. 2020. godine, sistematizirana su četiri izvršitelja u Jedinici za unutarnju reviziju, i to pomoćnik ministra i tri interna revizora, koja nisu popunjena. Navedeno ima za posljedicu da se unutarnja revizija ne vrši ni kod korisnika proračuna, niti kod jedinica lokalne samouprave s područja Županije koje ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju.

U Županiji nije uspostavljena jedinica za unutarnju reviziju kao ključni element internog nadzora kojim se osigurava sistematičan pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, kontrolama i procesima upravljanja, što je obveza sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti zajedničku jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Proračunski nadzor

Zakonom o proračunima u FBiH je predviđena je uspostava proračunskog nadzora zakonitosti, blagovremenosti i namjenskog korištenja proračunskih sredstava, te nalažanje mjera za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija predviđen je Proračunski inspektorat kao temeljna ustrojstvena jedinica sa dva izvršitelja, koji obavlja poslove nadzora primjene zakona u oblasti financijskog poslovanja, namjenskog i zakonitog trošenja javnih sredstava; nadzor kod proračunskih i izvanproračunskih fondova, pravnih i fizičkih osoba korisnika sredstava proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika, kao i nadzor nad korištenjem kreditnih sredstava temeljem jamstava; nadzor računovodstvenih, financijskih i ostalih poslovnih dokumenata subjekta nadzora i drugo. **Sistematizirana radna mjesta Proračunskog inspektorata nisu popunjena te time nije uspostavljen proračunski nadzor u Županiji sukladno Zakonu proračunima u FBiH.**

Preporuka:

- **uspostaviti proračunski inspektorat, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.**

Prevenција korupcije

Vlada je 21. 7. 2022. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije Županije za borbu protiv korupcije za razdoblje od 2022. do 2024. godine i Akcijskog plana za provedbu Strategije Županije za borbu protiv korupcije za razdoblje 2022. do 2024. godine.

---

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Spomenutom Strategijom definirani su sljedeći strateški ciljevi: Uspostavljanje i jačanje institucionalnih kapaciteta, normativnog i strateškog okvira za učinkovitu prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Razvijanje, promoviranje i provedba preventivne antikoruptionske aktivnosti u javnom i privatnom sektoru, Unaprjeđenje institucionalnog i normativnog okvira prevencije i borbe protiv korupcije u sektorskim područjima i Uključivanje cjelokupnog društva u borbi protiv korupcije, koordinaciju i izvještavanje o provedbi Strategije.

Akcijskim planom za provedbu Strategije Županije za borbu protiv korupcije za razdoblje 2022. do 2024. godine definirane su pojedinačne aktivnosti, provoditelji aktivnosti, rokovi provedbe i indikatori uspješnosti. Pored ostalog u prvoj godini od usvajanja Akcijskog plana pored ostalog planirano je: Izrada planova integriteta u svim tijelima uprave; Okončanje procesa provjere stečenih diploma zaposlenika Županijskih tijela uprave, te nastaviti s redovnom provjerom novouposlenih; Analiziranje svih propisa županije i viših razina vlasti koji reguliraju dodjelu poticaja; Analiza učinaka dodjele poticaja iz proračuna Županije, Normativno utvrđivanje jedinstvenog sustava plaća za sve uposlene u tijelima uprave, te dostavljanje izvješća Vladi o poduzetim aktivnostima.

Utvdili smo da je samo deset tijela uprave (Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo financija, Uprava za inspekcijske poslove, Ured za zakonodavstvo Vlade Županije, Uprava civilne zaštite, Javna ustanova Ceste Županije, Zavod za zdravstveno osiguranje, Grad Široki Brijeg, Grad Ljubuški, Dom zdravlja Ljubuški) sačinilo svoje planove integriteta, dok drugih predviđenih aktivnosti nije bilo.

Povjerenstvo za sprečavanje korupcije u Županiji je 9. 5. 2024. godine dostavilo Vladi Izvješće o radu za 2023. godinu, kojeg je Vlada usvojila 21. 5. 2024. godine.

Preporuka:

- **poduzimati mjere definirane Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcijskim planom za njegovu provedbu.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE

5.1 Izrada i donošenje proračuna i plana poslovanja

S obzirom da Proračun za 2023. godinu nije usvojen u zakonskom roku financiranja za prvo tromjesečje 2023. godine vršilo se temeljem Odluke o privremenom financiranju, koju je Skupština donijela 23. 1. 2023. godine. Proračun za 2023. godinu usvojen je 1. 2. 2023. godine u iznosu od 133.233.994 KM,¹² a Izmjene i dopune Proračuna 7. 11. 2023. godine u iznosu od 148.228.210 KM.¹³

Izmjenama i dopunama Proračuna planirani su izdaci za bruto plaće i naknade (78.712.211 KM), doprinosi poslodavca (7.599.500 KM), izdaci za materijal i usluge (9.736.703 KM), tekući transferi (36.559.545 KM), kapitalni transferi (2.406.500 KM), izdaci za kamate (228.060 KM), izdaci za nabavu stalnih sredstava (11.285.691 KM), otplata duga (800.000 KM) i tekuća pričuva (900.000 KM).

Rješenjima ministricе Ministarstva financija odobrene su unutarnje preraspodjele kod proračunskih korisnika u iznosu od 1.325.978 KM, a odlukama Vlade preraspodjele između proračunskih korisnika u iznosu 9.361.185 KM. Preraspodjelama između proračunskih korisnika najznačajnije umanjeno izvršeno je kod Ministarstva unutarnjih poslova na poziciji rekonstrukcije i investicijskog održavanja 7.293.840 KM u korist Ministarstva financija 3.000.000 KM na poziciju drugih tekućih rashoda (izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju) i u korist Vlade 1.945.000 KM za tekuće transfere. Člankom 59. Zakona o proračunima predviđeno je da se proračunska sredstva ne mogu, osim pod uvjetima propisanim zakonom o izvršavanju proračuna, preraspodijeliti između Računa prihoda i rashoda, Računa kapitalnih izdataka i primitaka i Računa financiranja.

¹² „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 4/23

¹³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 37/23

Člankom 28. Zakona o izvršavanju proračuna za 2023. godinu je predviđeno da se nedovoljno planirani izdaci korisnika podmire iz vlastitih ušteda tog proračunskog korisnika ili iz ušteda drugih korisnika uz prethodno pribavljenu suglasnost onog korisnika sa kojeg se predlaže preraspodjela, s tim da pokriće nedovoljno planiranih rashoda nije predviđeno.

Provedenom revizijom utvrdili smo da:

- nisu poštovani rokovi propisani Zakonom o proračunima u FBiH, a koji se odnose na izradu Nacrta i Prijedloga proračuna za 2023. godinu, s obzirom na to da je Ministarstvo financija uputilo Vladi Nacrt proračuna 22. 12. 2022. godine iako je krajnji rok bio 31. 10. 2022. godine, a Vlada je uputila Skupštini Prijedlog proračuna 30. 12. 2022. godine, iako je krajnji rok bio 5. 11. 2022. godine.
- određeni tekući transferi Vlade, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstva gospodarstva i Ministarstva prosvjete, kulture i sporta nisu planirani na propisanim pozicijama sukladno kontnom planu koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, što je imalo za posljedicu da financijska izvješća ne daju njihov tačan prikaz prema vrstama i korisnicima;
- Proračunom za 2023. godinu planirano je zaduženje u iznosu od 2.000.000 KM, a koje nije realizirano, iako prethodno nije pribavljena procjena kreditne sposobnosti Federalnog ministarstva financija, kako je to predviđeno člankom 7. Zakona o dugu, zaduženjima i jamstvima u FBiH;
- Proračunom za 2023. godinu, kao i njegovim izmjenama i dopunama nije planirano pokriće akumuliranog deficita;
- Odobravane su preraspodjele proračunskih sredstava između proračunskih korisnika za pokriće nedovoljno planiranih rashoda, iako Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna Županije za 2023. godinu ta mogućnost nije predviđena.

S obzirom na navedeno, utvrdili smo da prilikom pripreme, izrade i izvršavanja Proračuna za 2023. godinu nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna za 2023. godinu.

Program rada Vlade za 2023. godinu Skupština je usvojila 8. 8. 2023. godine, a Strategija razvoja Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2021. – 2027. godine Skupština je usvojila 31. 3. 2021. godine.

Preporuka:

- ***kod izrade, donošenja i izvršavanja proračuna pridržavati se odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršavanju proračuna.***

5.2 Izvješćivanje

Skupština je Zaključkom od 28. 5. 2024. godine usvojila Izvješće o izvršenju Proračuna Županije za 2023. godinu.

Vlada je 5. 3. 2024. godine zaključcima usvojila izvješća o radu ministarstava za 2023. godinu, dok izvješće o radu za 2023. godinu nije sačinjeno.

6. KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo financija je sačinilo Konsolidirana godišnja financijska izvješća za 2023. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2023. godinu prihodi su iskazani u iznosu od 146.671.998 KM, što je u odnosu na prihode planirane Proračunom (148.228.210 KM) manje za 1.556.212 KM.

Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza u iznosu od 127.898.375 KM, neporezni prihodi u iznosu od 10.011.675 KM i primljeni transferi i donacije u iznosu od 8.761.949 KM.

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza odnose se na prihode od neizravnih poreza 70.747.556 KM, porez na dobit pojedinaca i poduzeća 45.254.185 KM, porez na dohodak 10.196.244 KM, porez na imovinu 1.696.755 KM i drugo.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi najvećim dijelom odnose se na ostale proračunske naknade i pristojbe (2.705.092 KM), naknade i pristojbe po federalnim zakonima i propisima (2.199.308 KM), prihode od pružanja javnih usluga (1.582.542 KM), sudske pristojbe (1.186.200 KM), novčane kazne (1.150.959 KM), upravne pristojbe (561.167 KM), prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih javnih institucija (400.979 KM), neplanirane uplate (211.707 KM) i drugi.

Prihodi od koncesija su prema podacima iz obrasca Raspodjela javnih prihoda na korisnike - B2 prikupljeni u iznosu od 923.145 KM, od kojih je u Proračun Županije raspoređeno 461.573 KM, koliko i u proračune jedinica lokalne samouprave, s obzirom da se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda i financiranju Županije¹⁴ i Zakonu o koncesijama¹⁵, ovi prihodi raspoređuju po 50% Županiji i jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalaze predmeti koncesije.

Prema pregledu zaključenih koncesijskih ugovora predočenom od Ministarstva gospodarstva, tijekom 2023. godine bila su aktivna 33 koncesijska ugovora, od kojih se 15 odnosi na eksploataciju mineralnih sirovina (kamen, boksit), tri na eksploataciju vode, 15 na proizvodnju električne energije solarnim panelima i jedan ugovor za proizvodnju električne energije vjetroelektranom.

Ministarstvo je slalo izvode otvorenih stavki na ovjeru, opomene pred tužbu i zahtjeve Županijskom javnom pravobraniteljstvu u cilju naplate prihoda od koncesija.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 8.761.949 KM, a odnose se na tekuće transfere od ostalih razina vlasti (8.650.062 KM) i tekuće transfere od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (111.887 KM).

Tekući transferi od ostalih razina vlasti najvećim dijelom (8.641.062 KM) čine doznačena sredstva od Vlade FBiH za potporu proračunu u iznosu od 8.301.059 KM, Grada Ljubuškog 160.000 KM temeljem ugovora o prijenosu prava vlasništva nad nekretninom, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike 141.045 KM za isplatu naknada civilnim žrtvama rata i Federalnog zavoda za zapošljavanje 38.814 KM.

Temeljem Odluke Vlade FBiH o utvrđivanju kriterija i raspodjeli sredstava utvrđenih u Proračunu FBiH za 2023. godinu od 19. 5. 2023. godine zaključen je 15. 6. 2023. godine ugovor s Federalnim ministarstvom financija o odobravanju 8.301.059 KM Županiji. Doznačena sredstva su odobrena za provođenje strukturnih reformi i financiranje/sufinanciranje infrastrukturnih projekata u omjeru 50%:50%. Rok za dostavu izvješća Federalnom ministarstvu financija o namjenskom utrošku ovih sredstava je 31. 12. 2024. godine.

¹⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 23/14

¹⁵ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 13/13

Izvešće o namjenskom utrošku doznačenih tekućih transfera Županiji u 2022. godini Vlada FBiH je usvojila Zaključkom od 20. 6. 2024. godine.

Tekući transferi od inozemnih vlada najvećim dijelom odnose se na doznačena sredstva od Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine Republike Hrvatske 58.650 KM za sufinanciranje izgradnje vrtića s dvoranom u OŠ Biograci i Interreg IPA 50.444 KM za financiranje programa On Time kod Zavoda za javno zdravstvo.

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2023. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 139.332.883 KM, i u odnosu na planirane (148.228.210 KM) ostvareni su 94%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi 86.618.525 KM (62%), tekući transferi 39.269.456 KM (28%), izdaci za materijal i usluge 7.791.512 KM (6%), izdaci za nabavu stalnih sredstava 2.848.967 KM (2%), kapitalni transferi 2.405.689 KM (2%) i izdaci za otplatu dugova 345.576 KM i izdaci za kamate 53.158 KM.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 79.270.806 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća 63.754.580 KM i naknade troškova zaposlenih 15.516.226 KM.

Izvršili smo uvid u obračun plaća i naknada plaća pojedinih proračunskih korisnika za travanj, rujan i prosinac 2023. godine.

Obračun plaća i naknada plaća reguliran je Zakonom o pravima izabranih dužnosnika nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u Županiji Zapadnohercegovačkoj¹⁶, Zakonom o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj¹⁷, Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH¹⁸, Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u Županijskim tijelima državne službe¹⁹, Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u Županijskim tijelima državne službe²⁰ i Odlukom o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u Županiji Zapadnohercegovačkoj²¹.

Člankom 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH definirano je da se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti županija utvrđuju zakonima o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti županija. Istim člankom je propisano da će se zakonima o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti županije propisati koeficijenti za izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike u županijskim organima vlasti, s tim da se ne mogu utvrditi veći koeficijenti od utvrđenih u članku 9. ovog Zakona, a da će prilikom utvrđivanja koeficijenata županije propisati iste koeficijente za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike u skladno odredbama članaka 20. i 21. ovog Zakona.

Županija nije donijela zakon o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti županija, a koeficijenti za obračun plaća i naknada državnih službenika i namještenika Županije utvrđeni su u odlukama koje je donijela Vlada Županije. Zakonom o pravima izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u Županiji utvrđeni su viši koeficijenti za obračun plaća od onih utvrđenih Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH (predsjednik Vlade i predsjednik Skupštine, 12, ministri 11, zastupnici 9 i savjetnici 8). Odlukama Vlade utvrđeni su platni razredi i koeficijenti za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u rasponu od 2,90 do 5,30 i koeficijenti za plaće namještenika u rasponu od 1,75 do 2,80, a koji su niži od koeficijenata propisanih člancima 20. i 21. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

¹⁶ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 8/07, 18/11, 5/17 i 26/22

¹⁷ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 16/08, 7/09, 8/12 i 8/13

¹⁸ „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 72/05, 22/09, 27/12, 55/13, 102/13, 55/17 i 61/22

¹⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 22/17, 28/21 i 29/22

²⁰ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 22/17

²¹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 1/17, 17/17, 24/17, 5/18, 29/20, 16/22 i 9/23

Navedeno ima za posljedicu neusuglašenost s federalnim propisima kojima je definirano da se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti županija utvrđuju Zakonom, da se ne mogu propisati viši koeficijenti za obračun plaća izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u županijskim organima vlasti od onih utvrđenih na razini Federacije BiH i da se koeficijenti za obračun plaća državnih službenika i namještenika utvrđuju sukladno odredbama članaka. 20. i 21. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Člankom 31. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenicima FBiH propisano je da županijska ministarstva unutarnjih poslova utvrđuju visinu i način ostvarivanja plaća, naknada, dodataka na plaću, koeficijente i platne razrede policijskih službenika propisom koji će sadržavati načela iz članka 4. ovoga Zakona i biti sukladan članku 3. stavak 2. i člancima 6., 7. i 9. ovoga Zakona. Koeficijenti utvrđeni u Uredbi o plaćama i drugim oblicima naknada policijskih službenika Županije²² viši su od onih propisanih člankom 9. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH.

Člankom 5. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH propisano je da se osnovica za obračun plaća utvrđuje zakonom, odnosno odlukom o izvršavanju proračuna za svaku proračunsku godinu i primjenjuje se od 1.1. za svaku narednu godinu. Pored osnovice za obračun plaća prilikom obračuna plaće koristit će se i bod za obračun plaće koji se utvrđuje zakonom, odnosno odlukom o izvršavanju proračuna za svaku proračunsku godinu. Osnovica i bod za obračun plaće nisu utvrđeni Zakonom o izvršavanju proračuna Županije što nije sukladno Zakonu o plaćama i naknadama zaposlenih u organima vlasti U FBiH.

Odlukom Vlade Županije²³ utvrđene su različite osnovice za obračun bruto plaća i naknada za pojedine proračunske korisnike. Osnovica za obračun bruto plaće izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u Županiji je iznosila 317,34 KM, a za državne službenike i namještenike u tijelima državne službe Županiji 622,23 KM. Osnovica za obračun bruto plaće zaposlenika u srednjim školama koje su korisnici proračuna Županije je iznosila 580,50 KM, a za ostale zaposlenike korisnika proračuna Županije utvrđena je u iznosu od 349,06 KM. Za zaposlenike u srednjim školama koje su korisnici proračuna Županije bruto osnovica za obračun plaće u razdoblju siječanj – srpanj iznosila je 622,23 KM, a u razdoblju kolovoz – prosinac 640,15 KM.

Plaća se utvrđuje množenjem osnovice s utvrđenim koeficijentom i tako utvrđeni iznos uvećava se za 0,5% za svaku započetu godinu radnog staža, najviše do 20%

Najviša plaća je isplaćena u iznosu od 6.872 KM, najniža u iznosu od 748 KM dok je prosječna plaća iznosila 1.427 KM.

Revizijom smo utvrdili da se na plaće značajnog broja državnih službenika i namještenika u Ministarstvu unutarnjih poslova obračunavaju dodaci u iznosu od 10, 15 i 20% temeljne plaće, sukladno Odluci ministra o dodatku na plaću iz 2019. godine, donesenoj temeljem Zakona u unutarnjim poslovima Županije. Navedeno nije sukladno Zakonu o državnim službenicima i Zakonu o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji, kojima se uređuju prava iz radnog odnosa državnih službenika i namještenika Županije, te kojima je propisano da uvjete i visinu dodataka na plaću utvrđuje Vlada, a ne rukovoditelj tijela uprave posebnim aktom.

Zakonom o radu Županije²⁴ propisano je da puno radno vrijeme traje 40 sati tjedno, da radnik koji radi duže od šest sati dnevno ima pravo na odmoru tijekom radnog dana u trajanju od najmanje 30 minuta, a da se vrijeme odmora ne uračunava u radno vrijeme. Odlukom o radnom vremenu u županijskim tijelima državne uprave, županijskim upravnim organizacijama i drugim službama i tijelima Županije²⁵ utvrđeno je dnevno radno vrijeme od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ sati. Odmor u tijeku dnevnog radnog vremena iznosu 30 minuta i uračunava se u radno vrijeme, a koristi se u vremenu od 10³⁰ do 11⁰⁰ sati. Navedeno ima za posljedicu da tjedno radno vrijeme iznosi 37,5 sati, a ne 40 sati kako je propisano Zakonom o radu Županije.

---

²² Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 7/08

²³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 9/23

²⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 11/17

²⁵ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 13/15

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu²⁶ propisana je obveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalih, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u evidencije o radnom vremenu (Ministarstva gospodarstva; Vlade; Ureda Vlade za europske integracije; Skupštine; Prve osnovne škole) za mjesece travanj, rujan i prosinac utvrdili smo da se one ne vode sukladno Pravilniku, budući da ne sadrže podatke o početku i završetku rada, prekidima u radu i ukupnom dnevnom radnom vremenu.

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika je izvršeno sukladno Zakonu o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji i Zakonu o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji.

Naknade troškova zaposlenih se najvećim dijelom odnose na naknadu za topli obrok (6.290.919 KM), naknadu za prijevoza sa posla i na posao (3.558.785 KM), ostale neoporezive naknade (3.321.529 KM), regres za godišnji odmor (1.455.897 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (501.623 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (129.965 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (129.358 KM) i pomoć u slučaju smrti (124.157 KM). Naknade troškova zaposlenih se obračunavaju i isplaćuju sukladno Odluci o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

Naknada za topli obrok utvrđena je u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH po danu, za dane provedene na radu.

Naknada za prijevoz na posao i sa posla obračunava se u visini od 0,35 KM po prijeđenom kilometru za dane provedene na radu, a ukupna visina naknade ne može biti veća od 400 KM.

Odlukom Vlade odobrena je isplata jednokratne pomoći zaposlenicima svih proračunskih korisnika u Županiji koji su bili u radnom odnosu na 30. 11. 2023. godine u iznosu od 1.260 KM. Ova naknada je isplaćena temeljem Uredbe o isplati jednokratne pomoći od strane poslodavca²⁷.

Naknada za regres je Odlukom Vlade utvrđena je u iznosu od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca, osim za suce, tužitelje i stručne suradnike kojima se visina naknade za regres utvrđuje sukladno Zakonu o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH.

Otpremnina zbog odlaska u mirovinu utvrđena je u visini od šest prosječnih neto plaća isplaćenih u FBiH u prethodna tri mjeseca ili visini šest zadnjih osobnih isplaćenih neto plaća ukoliko je to povoljnije za zaposlenika.

Odlukom o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u Županiji je utvrđeno pravo na jubilarnu nagradu u visini od 50% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca za navršених 10 godina radno staža, u visini od 90 % prosječne neto plaće za navršених 20 godina radnog staža i u visini 130% prosječne neto plaće za 30 godina radnog staža. Revizijom smo utvrdili da ju tijekom 2023. godine isplaćeno 434.803 KM za jubilarne nagrade zaposlenika Županije. **Federalnim zakonom nije predviđena isplata naknada za jubilarne nagrade.**

Revizijom smo utvrdili da nije donesen zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Županiji, osnovica i bod za obračun plaća nisu utvrđeni Zakonom o izvršavanju proračuna i da koeficijenti za obračun plaća zaposlenika Županije nisu sukladni onima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH. Koeficijenti za obračun plaća i naknada policijskih službenika su viši u odnosu na one propisane Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH. Odluka o radnom vremenu u županijskim tijelima državne uprave, županijskim upravnim organizacijama i drugim službama i tijelima Županije nije usuglašena s odredbama Zakona o radu, kojim je definirano da tjedno radno vrijeme traje 40 sati, a da se pauza od 30 minuta ne računa u radno vrijeme. Evidencije o radnom vremenu ne sadrže sve elemente propisane Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na rad jer ne sadrže podatke o početku i završetku rada, prekidima u radu i ukupnom dnevnom radnom vremenu.

---

²⁶ „Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine”, br. 92/16

²⁷ „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” br. 96/23

Preporuke:

- **donijeti zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Županiji, Zakonom o izvršavanju proračuna propisati bod i osnovicu za obračun plaće, usuglasiti koeficijente za obračun plaća zaposlenika Županije sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i koeficijente za obračun plaća policijskih službenika sa Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenicima FBiH;**
- **usuglasiti odredbe Odluke o radnom vremenu u županijskim tijelima uprave, županijskim upravnim organizacijama i drugim službama i tijelima Županije u dijelu koji se odnosi na raspored radnog vremena, odnosno da se odmor tijekom radnog vremena ne uračunava u radno vrijeme, kako je to definirano Zakonom o radu;**
- **uspostaviti i voditi evidenciju radnog vremena sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 7.791.512 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (4.325.581 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (879.090 KM), nabava materijala i sitnog inventara (750.008 KM), izdaci za energiju (573.472 KM), izdaci za tekuće održavanje (488.844 KM), izdaci za usluge prijevoza i goriva (467.799 KM), putni troškovi (122.925 KM), izdaci osiguranja i bankarskih usluga (97.705 KM) i unajmljivanje imovine i opreme (86.088 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge se najvećim dijelom odnose na ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti (860.172 KM), za rad povjerenstava (806.323 KM), za specijalizaciju (526.273 KM), usluge reprezentacije (314.631 KM), ostale stručne usluge (199.777 KM) i usluge stručnog obrazovanja (138.433 KM).

Najveći dio izdataka za samostalne djelatnosti iskazan je kod Glazbene škole Ljubuški u iznosu od 105.954 KM, Glazbene škole Široki Brijeg u iznosu od 105.457 KM, Općinskog suda Široki Brijeg u iznosu od 61.396 KM i Srednje strukovne škole Posušje u iznosu od 50.673 KM. Izdaci iskazani kod škola odnose se na ugovore o djelu zaključene sa vanjskim suradnicima za izvođenje nastave i isplate naknade zaposlenim nastavnicima za prekovremene sate iznad norme utvrđene Pravilnikom o tjednim poslovima nastavnika, stručnih suradnika, strukovnih učitelja i suradnika u nastavi te načinu utvrđivanja broja izvršitelja na tim poslovima u srednjoj školi²⁸ i Pravilnikom o tjednim poslovima učitelja i stručnih suradnika te načinu utvrđivanja broja izvršitelja na tim poslovima u osnovnoj školi²⁹. Ugovori o djelu u iznosu od najmanje 48.178 KM zaključeni su na razdoblje od jedne školske godine za obavljanje poslova koju su sistematizirani pravilnicima o unutaršnjem ustrojstvu. S obzirom na to da se radi redovitim poslovima koji se obavljaju u kontinuitetu tijekom cijele školske godine oni nemaju karakter ugovora o djelu.

Za obavljanje redovnih poslova koji su sistematizirani pravilnicima o unutaršnjem ustrojstvu osnovnih i srednjih škola izvršitelji se angažiraju sukladno odredbama Zakona o radu Županije, Zakona o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Zakona o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

Izdaci za povjerenstava se u najvećoj mjeri odnose na Ministarstvo financija (315.801 KM), Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa (118.931 KM) i Vladu (96.284 KM). Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela³⁰ utvrđena je visina naknade članu povjerenstva do 100 KM, a za obavljanje tehničkih poslova do 30 KM.

²⁸ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 23/20

²⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ br. 4/20

³⁰ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 8/08 i 2/09

Kod Ministarstva financija najveći dio u iznosu od 258.001 KM čine izdaci za naknade članovima Povjerenstava za procjenu tržišne vrijednosti nekretnina čija visina je regulirana Pravilnikom o načinu korištenja prihoda ostvarenih iz naknada troškova postupka koje uplaćuju obveznici poreza na promet u postupku procjene tržišne vrijednosti. Uvidom u pojedina izvješća utvrdili smo da se obračun i isplata naknada vrši sukladno Pravilniku kojim je utvrđena raspodjela uplata obveznika porez na promet u omjeru 90% od iznosa članovima povjerenstva i 10% za pokriće troškova Županije. Naknade članovima Povjerenstva za preuzimanje županijskih biljega i Odbora za likvidnost su isplaćene u iznosu od 200 KM svakom članu što je iznad visine naknade utvrđene Odlukom o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela.

Najznačajniji izdaci u iznosu od 91.774 KM kod Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa se odnose na naknade članovima ispitnih povjerenstava u poslovima provedbe vozačkih ispita. Revizijom pojedinih rješenja utvrdili smo da se naknade obračunavaju i isplaćuju sukladno Odluci o visini naknada za rad predsjednika, članova i tajnika ispitnih povjerenstava za poslove provedbe polaganja ispita za sve vozače motornih vozila.

Kod Vlade su iskazani izdaci za naknade članovima povjerenstava formiranih za razna pitanja (oduzimanje nezakonito stečene imovine, prizive državne službe; sprječavanje korupcije) čija je visina utvrđena posebnim zaključcima Vlade. Pored navedenog, formirana su i povjerenstva za provođenje popisa kod Vlade, županijskih ministarstava i uprava za 2023. godinu za koje je članovima povjerenstava isplaćen iznos od 9.420 KM.

Naknade članovima povjerenstava koji su zaposlenici Županije nisu imale karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak,³¹ Zakona o doprinosima,³² i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,³³ zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.

Izdaci za specijalizaciju iskazani su kod Ministarstva unutarnjih poslova, a odnose se na obuku kadeta na osnovnu policijsku obuku koje organizira Ministarstvo unutarnjih poslova Federacije BiH i naknadu kadetima tijekom policijske obuke koja se isplaćuje u iznosu od 200 KM svakom kadetu za razdoblje trajanja obuke.

Usluge reprezentacije najvećim dijelom odnose se na Ministarstvo unutarnjih poslova (77.166 KM), Vladu (54.634 KM), Skupštinu (46.782 KM) i Upravu za civilnu zaštitu (22.340 KM). Pravilnikom o reprezentaciji i poklonima Uprave za civilnu zaštitu propisano je da iznos ukupnih godišnjih troškova reprezentacije koji se priznaju na teret Uprave iznosi 8.000 KM, da se realizacija reprezentacije prati tromjesečno tijekom godine, a eventualna prekoračenja odobrenog iznosa padaju na teret korisnika reprezentacije. Revizijom smo utvrdili da su izdaci za reprezentaciju Uprave realizirani u iznosu višem od propisanog i da nije vršena adekvatna evidencija i kontrola trošenja sredstava reprezentacije shodno Pravilniku.

Izdatke za komunikaciju i komunalne usluge najvećim dijelom čine poštanske usluge (442.613 KM), izdaci za usluge održavanja čistoće (103.427 KM), izdaci za telefon (101.396 KM) i izdaci za mobilni telefon (81.444 KM).

Najveći dio izdataka za usluge održavanje čistoće je iskazan kod Vlade (45.499 KM), Županijskog javnog tužiteljstva (14.824 KM) i Županijskog suda u Širokom Brijegu (12.906 KM). Za poslove usluga čišćenja uredskog prostora i okoliša zgrade Vlade zaključen je ugovor sa dobavljačem ISS d.o.o. Široki Brijeg na godinu dana u ukupnom iznosu 46.092 KM, odnosno 3.841 KM mjesečno. Revizijom smo utvrdili da su usluge i cijene sukladne ugovorenim.

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

³² „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21 i 77/21

Izdaci za mobilni telefon regulirani su Odlukom Vlade o korištenju službenih mobilnih telefona iz 2011. godine. Navedenom Odlukom utvrđeno je da se obustave prekoračenja iznosa obavljaju tromjesečno za prethodna tri mjeseca na način da ukupan iznos računa za tri mjeseca po pojedinom korisniku može iznositi najviše do tri mjeseca dopuštena iznosa. Uvidom u dokumentaciju pojedinih proračunskih korisnika utvrdili smo da se vrši adekvatan nadzor nad troškovima mobilnih telefona sukladno Odluci.

Nabava materijala i sitnog inventara se najvećim dijelom odnosi na uredski materijal (170.769 KM), izdatke za odjeću (161.574 KM), izdatke za obrasce i papir (92.051 KM), materijal za čišćenje (70.704 KM) i hranu i prehrambeni materijal (68.350 KM).

Izdaci za uredski materijal u najvećoj mjeri su iskazani kod Ministarstva unutarnjih poslova (58.252 KM), Općinskog suda u Širokom Brijegu (23.164 KM) i Ministarstva financija (14.116 KM). Za odabrani uzorak utvrdili smo da su vrste nabavljenog materijala, količine i cijene sukladne zaključenim ugovorima.

Izdaci za odjeću su najvećim dijelom iskazani kod Ministarstva unutarnjih poslova (159.860 KM), a odnose se na nabavu odora za policijske službenike, odora za specijalnu policiju, čizama, taktičkih remena i kapa. Uvidom u pojedine fakture utvrdili da su ugovori realizirani sukladno ugovorenim cijenama i količinama.

Revizijom smo utvrdili da su zaključivani ugovori o djelu s fizičkim osobama za obavljanje poslova izvođenja nastave u kontinuitetu tijekom cijele godine, što nije sukladno odredbama Zakona o radu Županije, Zakona o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Zakona o namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj. U pojedinim slučajevima naknade za rad u povjerenstvima su isplaćene u iznosu višem od onog utvrđenog u važećoj Odluci. Porezi i doprinosi na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima nisu obračunati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima. Uprava za civilnu zaštitu nije vršila adekvatnu evidenciju i kontrolu trošenja sredstava reprezentacije, te su stvoreni troškovi iznad onih propisanih Pravilnikom o reprezentaciji i poklonima.

Preporuke:

- *za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu angažiranje izvršitelja vršiti sukladno Zakonu o radu, Zakonu o državnim službenicima Županije i Zakonu o namještenicima Županije;*
- *obračun i isplatu naknade za rad u povjerenstvima kod svih proračunskih korisnika Županije vršiti sukladno važećoj Odluci o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela u Županiji, a poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima;*
- *proračunski korisnici koji su donijeli interne akte kojima se reguliraju izdaci za reprezentaciju trebaju vršiti kontrolu trošenja sredstava shodno donesenim aktima.*

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 39.269.456 KM, a odnose se na tekuće transfere drugim razinama vlasti (8.964.120 KM), tekuće transfere pojedincima (16.971.577 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (5.169.642 KM), subvencije javnim poduzećima (3.296.965 KM), tekuće transfere u inozemstvo (1.956 KM) i druge tekuće transfere (4.865.196 KM).

Tekući transferi drugim razinama vlasti iskazani su kod Vlade (5.155.243 KM), Ministarstva gospodarstva (2.459.204 KM), Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta (1.269.673 KM) i Skupštine (80.000 KM).

Transferi Vlade drugim razinama vlasti odnose se na transfer za prijevoz učenika u iznosu od 1.500.000 KM, transfere mjesnim zajednicama u iznosu od 1.198.697 KM, transfer Sveučilištu u Mostaru, Studenskom centru Mostar i JU Zavod za odgoj i obrazovanje u ukupnom iznosu od 1.295.964 KM, transfer SKB Mostar 510.000 KM, transfere ostalim zajedničkim institucijama u iznosu od 506.264 KM i transferi gradovima i općinama 139.317 KM.

Zakonom o izvršavanju proračuna utvrđeno je da će se sredstva transfera za prijevoz učenika realizirati prema kriterijima koje utvrdi Vlada, a ostali transferi prema aktima koje donosi Vlada.

Vlada je 19. 5. 2023. donijela Odluku o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava za sufinansiranje prijevoza učenika, kojom je predviđeno da se sredstva rasporede jedinicama lokalne samouprave razmjerno broju učenika upisanih u javne osnovne i srednje škole školske 2022./2023. godine, a 19. 5. 2023. godine Odluku o isplati sredstava Gradu Široki Brijeg 507.750 KM, Gradu Ljubuški 383.400 KM, Općini Posušje 339.600 KM i Općini Grude 269.250 KM.

Transfer Sveučilištu u Mostaru u iznosu od 520.000 KM (400.000 KM za obavljanje djelatnosti visokoškolskog obrazovanja, 120 000 KM za digitalizaciju odgojno obrazovnog sustava), Studenskom centru Mostar u iznosu 280.000 KM i JU Zavod za odgoj i obrazovanje u iznosu 500.000 KM (300.000 KM za obavljanje redovne djelatnosti, 200.000 KM za kurikularnu reformu) odobreni su Odlukom Vlade od 27. 2. 2023. godine.

Transferi gradovima i općinama odobreni su zaključcima Vlade i to sufinansiranje prijevoza učenika završnih razreda osnovnih škola u Vukovar (70.317 KM), financijska pomoć pri unapređenju interneta u školama (40.000 KM), financijska pomoć pri izgradnji spomen obilježja Tribistovo (15.000 KM) i pomoć u ublažavanju posljedica elementarnih nepogoda (14.000 KM).

Transfer Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar proračunom je planiran u iznosu 1.500.000 KM, a realiziran u iznosu 510.000 KM.

Transferi mjesnim zajednicama i ostalim zajedničkim institucijama, iskazani u ukupnom iznosu od 1.704.961 KM, realizirani su temeljem dostavljenih zahtjeva zaključcima Vlade bez javnog poziva i definiranih kriterija.

Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na transfere: MZ Ciglana Gradac (15.000 KM – rekonstrukcija ceste), MZ Grab (30.000 KM – rekonstrukcija ceste, 20.000 izgradnju puta Sedrenik – Kupinovača – Gorica), MZ Rastovača (15.000 KM - asfaltiranje kolnika u naselju Lebe), MZ Grljevići (15.000 KM – rekonstrukciju crkve), MZ Gradac – 40.000 KM – rekonstrukcija ceste), MZ Ljuti Dolac (30.000 KM – proširenje groblja Kraljevine) i MZ Cerov Dolac (10.000 KM - rekonstrukcija ceste u zaseoku Gornji Tomići). U zaključcima o odobravanju sredstava utvrđena je obveza dostavljanja izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. MZ Gradac i MZ Ljuti Dolac su dostavili informacije da odobrena sredstva još nisu realizirana, a ostale mjesne zajednice dostavile izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Transferi ostalim zajedničkim institucijama najvećim dijelom odnose se na transfer RTV HZHB 349.760 KM kao financijska pomoć za redovan rad, Crvenom križu Županije 50.000 KM kao financijska pomoć za redovan rad i JP Park prirode „Blidinje“ za uređenje partera upravne zgrade. Spomenuto javno poduzeće je dostavilo izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Transferi drugim razinama vlasti iskazani kod Ministarstva gospodarstva u iznosu od 2.459.204 KM odnose se na transfer za objekte vodnog gospodarstva (1.014.320 KM), JU Razvojnoj agenciji „Herag“ (495.000 KM), Agenciji za privatizaciju Županije (250.000 KM), transfer za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma (699.884 KM).

Zakonom o izvršavanju proračuna predviđeno je da se transfer za objekte vodnog gospodarstva odobrava temeljem programa utroška kojeg na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada, a ostali transferi sukladno aktima koje donosi ministar i Vlada.

Vlada je 15. 3. 2023. donijela Odluku o donošenju Programa utroška transfera za objekte vodnog gospodarstva (vodne naknade), kojim je predviđeno da se od ukupno planiranih sredstava 1.200.000 KM nakon provedene procedure javnog poziva jedinicama lokalne uprave raspodjeli 900.000 KM, 200.000 KM raspodjeli jedinicama lokalne uprave posebnom odlukom Vlade, dok je 50.000 KM predviđeno za hitne intervencije, 40.000 KM za određivanja granica vodnog dobra na vodotocima II kategorije, a 10.000 KM za ugovorne usluge. Programom su definirani kriteriji koji će se primjenjivati prilikom odobravanja sredstava, kao i kriteriji za financiranje, kojim je definiran postotak sudjelovanja u realizaciji određene vrste projekta. Vlada je 19. 5. 2023. godine donijela Odluku o odobravanju 200.000 KM (po jedan projekat u svakom gradu/općini sa po 50.000 KM), a 9. 6. 2023. godine donijela Odluku o donošenju Plana utroška za objekte vodnog gospodarstva, kojim je definirano šest projekata za financiranje u ukupnom iznosu 900.000 KM. Sa jedinicama lokalne uprave su zaključeni ugovori u kojima su definirana međusobna prava i obveze, uključujući i obvezu izvješćivanja o namjenskom utrošku po okončanju projekta.

Ministar je na prijedlog Uprave za šume uz suglasnost Vlade 3. 5. 2023. godine donio Program utroška sredstava za zaštitu, unaprjeđenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj, kojim su definirani namjena sredstava sa pripadajućim iznosima, korisnici sredstava, kao i način realizacije sredstava. Sredstva su namijenjena za neprofitne organizacije (20.000 KM), nabavu osnovnih sredstava za rad Uprave za šume i radne opreme za čuvare šuma (20.000 KM), sredstva za ruralni razvoj (320.000 KM), promociju šumarstva i marketing (15.000 KM), izradu šumsko-gospodarskih osnova (30.000 KM), izradu i održavanje protupožarnih putova (225.000 KM) i sredstva rezervi (70.000 KM), s tim da je ostavljena mogućnost ministru da neutrošena sredstva za određene projekte može preusmjeriti za druge namjene. Programom utroška predviđeno je da se sredstva za ruralni razvoj i neprofitnim organizacijama odobravaju odlukama ministra temeljem dostavljenih zahtjeva.

Sredstva su odobrena za ruralni razvoj (268.000 KM), izgradnju, sanaciju i održavanje protupožarnih putova (60.993 KM), izradu šumsko-gospodarskih osnova (30.000 KM), udrugama (20.000 KM), nabavu stalnih sredstava za rad Uprave za šume i radne opreme za čuvare šuma (20.129 KM), promocija šumarstva i marketing (6.997 KM) i rezervu (42.307 KM). Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na transfere neprofitnim organizacijama NK Inter (4.000 KM – ekološka akcija), Vijeće mladih Posušje (4.000 KM – ekološka akcija), sredstva za ruralni razvoj MZ Tribistovo (25.000 KM – infrastrukturni projekt), MZ Višnjica (40.000 KM – infrastrukturni projekt), MZ Vojnići (40.000 KM – infrastrukturni projekt), MZ Osoje (23.000 KM – infrastrukturni projekt), te sredstva pričuve MZ Kočerin (13.000 KM – infrastrukturni projekt) i ES-BI-EM (7.020 KM – radovi na uređenju šumskog puta u MZ Turčinovići). Vijeće mladih Općine Posušje i NK Inter su samo dostavili informaciju za koje namjene su odobrena sredstva utrošena bez prilaganja računovodstvenih isprava. ES-BI-EM dostavio je informaciju da su radovi izvedeni sukladno zaključenom ugovoru, ali nije navedena ni lokacija ni specifikacija izvedenih radova. Odobrena sredstva za MZ Vojnić nisu doznačena korisniku do okončanja revizije, dok su ostali korisnici dostavili su izvješća o namjenskom odobrenih utrošku sredstava.

Transferi JU Razvojna agencija „Herag“ i Agenciji za privatizaciju Županije su Proračunom za 2023. godinu planirani po korisnicima sa pripadajućim iznosom, a odobreni su odlukama Vlade.

Transferi drugim razinama vlasti iskazani kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 1.269.873 KM, odnose se na transfer za sport (969.873 KM) i transfer za kulturu (300.000 KM).

Tekući transferi za kulturu iskazani su u iznosu 300.000 KM. Vlada je 25. 5. 2023. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava transfera za kulturu, kojim je predviđeno da se ukupno predviđena sredstva od 300.000 KM u iznosu od 240.000 KM raspodjeli za programe kulture temeljem provedenog javnog natječaja, a iznos od 60.000 KM kao interventna sredstava, koja se raspoređuju odlukama ministricе po zahtjevima.

Sredstva su namijenjena za programe javnih ustanova koja obnašaju djelatnost iz oblasti kulture, manifestacije od značaja za državu, međuzupanijskog značaja i značaja za Županiju, programe obnove kulturnog nasljeđa i zaštite nematerijalnog povijesnog nasljeđa, podršku programima likovne, kazališne, glazbeno-scenske, glazbene, filmske, plesne, književničko-nakladničke i izdavačke djelatnosti i podrška programima osoba sa posebnim potrebama.

Na javni poziv pristiglo je 60 zahtjeva, od kojih je 25 ocijenjeno formalno ispravnim i bodovano, a 35 zahtjeva je odbačeno kao formalno neispravna. Odlukom Vlade od 25. 7. 2023. godine raspoređeno je 131.500 KM za 25 korisnika. Na ponovljeni javni poziv pristiglo je 24 zahtjeva, od kojih je sedam ocijenjeno formalno neispravnim i odbačeno. Odlukom Vlade od 26. 9. 2023. godine odobreno je 108.500 KM za 17 korisnika. Interventna sredstva u iznosu 60.000 KM raspoređena su temeljem dostavljenih zahtjeva 22 korisnika. Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na Udrugu Manifest (7.000 KM) i Kino video klub „Amater“ (6.000 KM) kojima su sredstva odobrena iz interventnih sredstava, a koji su dostavili izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Tekući transferi za sport iskazani su u iznosu 969.873 KM. Programom utroška sredstava za sport, kojeg je Vlada usvojila 25. 5. 2023. godine, je predviđeno da se ukupno planirana sredstva u iznosu 1.000.000 KM raspodjeli na programe sporta 780.000 KM, školski sport 100.000 KM, interventna sredstva 100.000 KM i sport za osobe sa invaliditetom 20.000 KM. Sredstva su namijenjena za sportske klubove, sportska društva, sportske saveze i sportske udruge sa područja Županije. Propisani uvjeti za vrednovanje zahtjeva su: broj kategorija, tradicija, uvjeti rada, rang natjecanja, kvaliteta programa, dosadašnja sudjelovanje na prijavama Ministarstva, program vezan za promociju Županije i broj djece polaznika.

Na javni poziv pristiglo je 60 zahtjeva, od kojih je 27 ocijenjeno formalno ispravnim i bodovano, a 23 ocijenjeno formalno nezadovoljavajućim i odbačeno. Odlukom Vlade od 25. 7. 2023. godine odobrena su sredstva u iznosu 532.160 KM za 27 korisnika. Na ponovljeni javni poziv pristiglo je 12 zahtjeva od kojih je četiri odbačeno kao formalno nezadovoljavajućim, a preostalih osam bodovano. Vlada je Odlukom od 26. 9. 2023. godine raspodijelila sredstva u iznosu 217.516 KM raspodijelila na osam korisnika. Interventna sredstva u iznosu 100.000 KM raspoređena su zaključcima ministrice temeljem dostavljenih zahtjeva 35 korisnika. Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na Boćarski klub „Bura (5.000 KM), koji je dostavio izvješće o namjenskom utrošku i Udruga „Lovci“ Ljuti Dolac (10.000 KM), a koja nije dostavila izvješće o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Transferi drugim razinama vlasti iskazani kod Skupštine u iznosu od 80.000 KM, realizirani su odlukama predsjednika Skupštine temeljem dostavljenih zahtjeva, kako je to Zakonom o izvršavanju proračuna za 2023. godinu i predviđeno.

Provedenom revizijom utvrdili smo da tekući transferi Vlade u iznosu od 1.704.961 KM, koji se odnose na mjesne zajednice i ostale zajedničke institucije, transferi Ministarstva gospodarstva u iznosu od 330.307 KM, koji se odnose na sredstva za ruralni razvoj, udrugama i interventna sredstva, i transferi Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 160.000 KM, koji se odnose na interventna sredstva za kulturu i sport, nisu realizirani na transparentan način, tj. realizirani su bez primjene javnog poziva i kriterija. Također, određeni transferi drugim razinama vlasti Vlade, Ministarstva gospodarstva i Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta nisu Proračunom planirani i knjigovodstveno evidentirani na propisanoj poziciji sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 16.971.577 KM, a odnose se na Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi (14.191.428 KM), Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (1.967.351 KM), Vladu (392.000 KM), Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta (315.798 KM), Upravu civilne zaštite (80.000 KM) i Skupštinu (25.000 KM).

Transferi pojedincima iskazani kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi u iznosu od 14.191.428 KM, odnose se na potporu obitelji sa troje i više djece (10.397.000 KM), porodijske naknade (2.137.340 KM), transfer za socijalnu zaštitu (921.540 KM), civilne žrtve rata (198.591 KM), pomoć nezaposlenim osobama (118.320 KM), jednokratne novčane pomoći (169.996 KM), potpora radu hospicija Ljubuški (150.000 KM), potpora radu Edukacijsko rehabilitacijskog centra Bučine (60.000 KM) i troškove mrtvozorstva (36.640 KM).

O pravima na socijalna davanja, navedena u prethodnom odjeljku, odlučuje nadležni centar za socijalni rad temeljem dostavljenih zahtjeva sukladno odredbama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom,³⁴ i Zakonu o zaštiti obitelji s djecom.³⁵

Transferi pojedincima iskazani kod Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu od 1.967.351 KM, odnose se na izdatke za branitelje i članove njihovih obitelji (1.049.932 KM) i novčane egzistencijalne naknade (917.419 KM).

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć branitelja i članova njihovih obitelji utvrđeno je Pravilnikom o kriterijima i postupku ostvarenja prava na jednokratnu novčanu pomoć za stanje socijalne potrebe,³⁶ kojeg je donio ministar temeljem Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji.³⁷ Navedenim Pravilnikom propisani su uvjeti i postupak ostvarenja prava na jednokratnu novčanu pomoć zbog teškog socijalnog stanja ili teške bolesti. Zahtjevi se podnose gradskim/općinskim službama za pitanja branitelja, a o pravu odlučuje ministar na prijedlog tročlanog povjerenstva prema kriterijima utvrđenim u spomenutom pravilniku.

Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu definirano je Zakonom o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji, a ostvaruju ga razvojačeni branitelji sa navršених 55 do 57 godina, sa najmanje 12 mjeseci sudjelovanja u oružanim snagama, šest mjeseci prijavljeni na zavodu za zapošljavanje i ostvarenim prihodima manjim od 50% minimalne mirovine u FBiH. O pravima odlučuju gradske/općinske službe za pitanja branitelja temeljem Instrukcije o načinu izvršavanja upravnih i stručnih poslova u postupku odlučivanja o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu.³⁸

Transferi pojedincima iskazani kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 315.798 KM, odnose se na transfer za odgoj i obrazovanje djece s poteškoćama u razvoju (308.328 KM) i zdravstveno osiguranje učenika i studenata (7.470 KM).

Transfer za odgoj i obrazovanje djece s poteškoćama u razvoju odnosi se na finansiranje smještaja, odgoja, obrazovanja i angažiranja asistenata za rad s djecom s posebnim potrebama u predškolskim ustanovama, a prema rješenjima Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta.

Transferi pojedincima iskazani kod Vlade u iznosu od 392.000 KM, realizirani su zaključcima Vlade temeljem dostavljenih zahtjeva, a u većini slučajeva radi se o financijskoj pomoći socijalno ugroženih osoba.

Revizijom smo utvrdili da tekući transferi pojedincima iskazani kod Vlade u iznosu od 218.000 KM nisu realizirani na transparentan način, tj. uz primjenu javnog poziva i definiranih kriterija.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama u iznosu od 5.169.642 KM, iskazani su kod Vlade (1.925.839 KM), Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi (1.487.001 KM), Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša (884.900 KM), Skupštine (303.750 KM), Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (270.000 KM), Ministarstva pravosuđa i uprave (163.152 KM) i Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta (135.000 KM).

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Vlade odnose se na transfere udruženjima građana (1.403.834 KM), vjerskim zajednicama (497.500 KM) i kazneno popravnim zavodima (25.005 KM).

---

³⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 16/01

³⁵ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 22/22

³⁶ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 8/20

³⁷ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 3/20

³⁸ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 4/20

Transferi udruženjima građana i transferi vjerskim zajednicama realizirani su zaključcima Vlade temeljem dostavljenih zahtjeva bez javnog poziva i definiranih kriterija. Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na slijedeće transfere udrugama: Udruga Manifest (20.000 KM - kao financijska pomoć za izradu znanstvenog rada „Analiza demografskog stanja i mjera, politika pomoći mladima, djeci i obiteljima, te pitanja stanovanja, obrazovanja i ekonomije – iskustva i praksa“, 12.000 KM – za pokriće troškova manifestacije „streetfood“, 8.000 KM – za Projekt „Likovna kolonija Gostuša“), Udruga Mir Internacional (60.000 KM - financiranje plaće za dva djelatnika), Tehnološki Park Intera (5.000 KM - sponzorstvo nad manifestacijom Connecto 2023.), Turistički klaster Hercegovina (15.000 KM - sufinanciranje troškova sajma turizma u Berlinu i Zabrze – Poljska, 10.500 KM - predstavljanje regije Hercegovina na sajmu u Londonu, 10.600 KM – objava članka u časopisu National Geographic Traveller), Udruga Ekolog (4.000 KM – za provođenje ekoloških akcija), Udruga Kamena ljepotica (28.000 KM – za rekonstrukciju Stare kapele i uređenje parka Borićevac), NK Blato (20.000 KM – za obnovu svlačionica) i Udruga „Oaza“ (8.000 KM – za sanaciju divljih deponija). Utvrdili smo da su Udruga Mir Internacional, Tehnološki Park Intera i Turistički klaster Hercegovina dostavile izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava, Udruga Manifest je dostavila izvješće za projekt „Analiza demografskog stanja i mjera, politika pomoći mladima, djeci i obiteljima, te pitanja stanovanja, obrazovanja i ekonomije – iskustva i praksa“, ali od dostavljenih samo faktura G4 Strategies and Solutions Doool Skopje u iznosu 11.735 KM odnosi na spomenuti projekt, tako da doznačena sredstva od 20.000 KM nisu u cijelosti opravdana, Udruga Ekolog je dostavila izvješće, ali ono ne potvrđuje da su sredstva utrošena za odobrene namjene, NK Blato i Udruga Kamena ljepotica su dostavile obavijest da sredstva još nisu realizirana, dok odobrena sredstva Udruzi Manifest za pokriće troškova manifestacije „streetfood“ i za Projekt „Likovna kolonija Gostuša“, kao i Udruzi Oaza još nisu doznačena.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi odnose se na troškove smještaja štíćenika u zdravstvenim ustanovama (1.287.001 KM) i transfer županijskim domovima zdravlja za poboljšanje kvalitete zdravstvenih usluga (200.000 KM). Smještaja štíćenika u zdravstvenim ustanovama realizira se po ispostavljenim fakturama pružatelja usluga, a transfer domovima zdravlja za poboljšanje kvalitete zdravstvenih usluga odobreni su odlukama Vlade.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša u iznosu 884.900 KM odnose se na transfere za zaštitu okoliša.

Zakonom o izvršavanju proračuna predviđeno je da se ova sredstva realiziraju sukladno programu utroška, kojeg na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada. Vlada je 19. 5. 2023. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška tekućih prijenosa za zaštitu okoliša, a 28. 11. 2023. godine Odluku o njegovim izmjenama i dopunama, kojom je predviđeno da se ukupno planirana sredstva od 900.000 KM odobre za: zajedničko financiranje projekata energetske učinkovitosti u suradnji sa UNDP-om; sufinanciranje projekata kandidiranih preko Fonda za zaštitu okoliša FBiH ili Federalnog ministarstva prostornog uređenja (616.000 KM); sufinanciranje troškova nabave komunalne opreme (150.000 KM); sufinanciranje projekata sanacije divljih deponija (70.000 KM); sufinanciranje razvoja sustava gospodarenja zaštićenim područjima (40.000 KM) i interventna sredstva za zaštitu okoliša (24.000 KM). Programom je predviđeno da se sufinanciranje projekata sanacije divljih deponija odobravaju temeljem javnog poziva, a da se za ostale projekte sredstva odobravaju temeljem dostavljenih zahtjeva.

Za financiranje projekata energetske učinkovitosti izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na Općinu Posušje 120.000 KM za izgradnju kanalizacijskog kolektora, Grad Ljubuški 130.000 KM za izgradnju Povijesno memorijalnog centra i Grad Široki Brijeg 100.000 KM za izgradnju Reciklažnog centra sa pretovarnom stanicom. Korisnici su dostavili ugovore o izvođenju radova na objektima za koje su sredstva i odobrena. Za sufinanciranje troškova nabave komunalne opreme izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na JP Vodovod Posušje 60.000 KM za Rekonstrukciju nadstrešnice i nabavu komunalne opreme i Općinu Grude 40.000 KM za nabavu rolo abrol kontejnera. Korisnici su dostavili izvješća o namjenskom utrošku odobrenih sredstava. Za sufinanciranje projekata sanacije divljih deponija izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na Udruga „Izvori blata“ 6.000 KM za čišćenje korita potoka „Dragana“ i MZ Vojnić 8.075 KM za sanaciju divljih deponija.

Udruga „Izvori blata“ je dostavilo izvješće u kojem su faktura firme „Tole“ d.o.o. u iznosu od 1.229 KM za rad bagera, obrta „Majstor u kući“ 3.710 KM, a koja je u vlasništvu predsjednika Udruge, za čišćenje i odvoz smeća i 2.600 KM naknada angažiranim članovima udruge isplaćeno na ruke. Do okončanja revizije odobrena sredstva MZ Vojnić nisu doznačena.

Za sufinanciranje razvoja sustava gospodarenja zaštićenim područjima izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na Hrvatsko planinarsko društvo „Pločno“ 10.000 KM za zaštitu izvorišta pitke vode Masna Luka i JP Park prirode „Blidinje“ 30.000 KM za sufinanciranje projekta razvoja sustava gospodarenja zaštićenih područja. Korisnici nisu dostavili izvješća o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, jer projekti još uvijek nisu realizirani.

Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na interventna sredstva za zaštitu okoliša odobrena Institutu za regionalni razvoj Mostar 4.000 KM (nema sjedište na području Županije) za sanaciju ilegalnih deponija na području Mostarskog blata i Sportski savez Općine Posušje 10.000 KM za sanaciju parketa i odvodnje u sportskoj dvorani srednje škole. Općina Posušje je dostavila, a Institut za regionalni razvoj Mostar nije dostavio izvješće o namjenskom utrošku.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Skupštine odnose se na transfer političkim strankama 258.750 KM i transfere neprofitnim organizacijama 45.000 KM.

Transferi političkim strankama odobreni su sukladno Odluci o utvrđivanju kriterija za raspoređivanje sredstava za političke stranke, kojom je predviđeno da se sredstva odobravaju razmjerno broju osvojenih mandata, a transferi udruženjima odlukama predsjednika Skupštine temeljem dostavljenih zahtjeva.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iskazani u iznosu od 270.000 KM, odnose se na transfere udrugama branitelja (250.000 KM) i sufinanciranje memorijalnog nogometnog turnira (20.000 KM).

Vlada je 27. 2. 2023. godine donijela Odluku o donošenju Programa utroška sredstava transfera udrugama branitelja, kojom je predviđeno da se od ukupno planiranih sredstava od 250.000 KM primjenom javnog poziva rasporedi iznos od 121.200 KM, a 128.800 KM kao interventna sredstva za hitne i nepredviđene slučajeve odlukama ministra. Propisani opći kriteriji su kvaliteta i kompletnost programa, visina učešća osobnih sredstava, originalnost projekta i financijski plan za 2023. godinu, a posebni kriteriji su broj članova, obilježavanje značajnih datuma, veličina prostora na kojem djeluje, održavanje sportskih manifestacija i drugo. Ministar je 22. 3. 2023. godine donio Odluku o raspodjeli sredstava za devet udruga u rasponu od 6.000 KM do 21.600 KM za redovno financiranje. Interventna sredstva u iznosu od 128.800 KM raspoređena su odlukama ministra prema dostavljenim zahtjevima za 48 udruženja bez javnog poziva i definiranih kriterija, namijenjena za financiranje predloženih projektnih aktivnosti.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva pravosuđa i uprave (163.152 KM) u cijelosti se odnose na troškove liječenja i čuvanja zatvorenika u zdravstvenim ustanovama po ispostavljenim fakturama.

Transferi neprofitnim organizacijama iskazani kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 135.000 KM odnose se na transfer knjižnicama (60.000 KM) i transfer galerijama i muzejima (75.000 KM). Transferi knjižnicama, galerijama i muzejima realizirani su u iznosima planiranim Proračunom za 2023. godinu po korisnicima, a odobreni su odlukama Vlade.

Provedenom revizijom utvrdili smo da tekući transferi neprofitnim organizacijama Vlade u iznosu od 1.901.334 KM, koji se odnose se na transfere udruženjima građana i vjerskim zajednicama, interventna sredstva Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša u iznosu od 24.000 KM, interventna sredstva Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu od 128.800 KM, nisu realizirani na transparentan način, tj. uz primjenu javnog poziva i definiranih kriterija. Također, određeni transferi neprofitnim organizacijama Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša nisu planirani i realizirani na propisanoj poziciji, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, a odobravani su i udruzi koja nema sjedište na području Županije, što nije sukladno Programu utroška tekućih prijenosa za zaštitu okoliša.

Subvencije javnim poduzećima u iznosu od 3.296.965 KM iskazane su kod Ministarstva gospodarstva, a odnose se na poticaj poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvitku (2.226.056 KM), poticaj razvoju gospodarstva (671.666 KM), tekući prijenosi za koncesije (399.244 KM) i sprječavanje zaraznih bolesti (27.696 KM).

Zakonom o izvršavanju proračuna predviđeno je da se ovi transferi realiziraju sukladno programima utroška, koje na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada.

Vlada je 15. 3. 2023. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška Poticaji u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju kojim su definirane vrste poticaja i ukupan iznos poticaja po vrstama, a Napatkom za ostvarivanje prava na potpore u poljoprivredi, kojeg je ministar donio 28. 4. 2023. godine definirani su opći i posebni uvjeti za ostvarivanje poticaja, iznosi pojedinačnih poticaja, kao i pregled potrebne dokumentacije za ostvarivanje poticaja. Planirane su potpore za biljnu proizvodnju (792.000 KM), animalnu proizvodnju (638.000 KM), kapitalna ulaganja (176.000 KM), ostale vrste potpora (396.000 KM) i pričuva (198.000 KM), s tim da je ostavljena mogućnost ministru da u slučaju nerealiziranja planiranog iznosa poticaja po određenom programu, raspoloživa sredstva može prebaciti za projekte kod kojih nedostaje sredstava.

Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na transfere slijedećim mjesnim zajednicama i udrugama: MZ Rasno (30.000 KM – za infrastrukturne projekte), MZ Rastovača (10.000 KM – za infrastrukturne projekte), MZ Posušje Zapad (30.000 KM – za infrastrukturne projekte), MZ Ljuti Dolac (10.000 KM – za infrastrukturne projekte), MZ Gradac (20.000 KM – za infrastrukturne projekte), Udruga uzgajivača ovaca „Jezersko slovačke ovce“ (16.000 KM – nabava hrane za ovce), Poljoprivredna zadruga „Plodovi zemlje“ (10.000 KM – nabava repromaterijala za članove zadruge), Udruga poljodjelaca (20.000 KM – sufinancirane aktivnosti udruge) i Udruga za zaštitu domaćih životinja (5.000 KM). Mjesne zajednice Rasno, Rastovača, Posušje Zapad, Gradac i Poljoprivredna zadruga Plodovi zemlje su dostavile izvješća o namjenskom utrošku sredstava, Udruga uzgajivača ovaca „Jezersko slovačke ovce“ je dostavilo informaciju da je sredstva utrošilo za nabavu kukuruza od fizičke osobe iz Glamoča, Udrugu za zaštitu domaćih životinja i Udruga poljodjelaca su samo dostavile informaciju za koje namjene su sredstva utrošena, dok MZ Ljuti Dolac nije dostavila izvješće o namjenskom utrošku.

Vlada je 14. 4. 2023. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava za poticanje razvoja gospodarstva, kojim je predviđeno subvencioniranje dijela troškova kamata, sufinanciranje subjekata turističkog gospodarstva u cilju podizanja kvaliteta izgradnjom bazena, subvencioniranje troškova prve registracije i nabave opreme poduzetnicima početnicima, poticaj razvoju ženskog poduzetništva, refundacija dijela troškova nastalih kod prijave na natječaj iz programa Europske unije i drugih međunarodnih izvora financiranja, sufinanciranje troškova kupnje novih strojeva i financijska pomoć subjektima gospodarstva za hitne intervencije. S izuzetkom interventnih sredstava subvencije su odobrene nakon provedene procedure odabira putem javnog poziva. Sredstva su odobrena za 13 korisnika na ime subvencioniranja kamata na kredite kod komercijalnih banaka u iznosu 245.564 KM, za 37 novoosnovanih poslovnih subjekata u iznosu 50.000 KM, za 32 korisnika programa jačanja i razvoja ženskog poduzetništva u iznosu 50.000 KM, za šest korisnika u cilju jačanja turističkog gospodarstva u iznosu 90.000 KM, za devet korisnika subvencija za nabavu novih strojeva u iznosu 195.802 KM i interventna sredstva u iznosu 40.300 KM za 11 subjekata gospodarstva za potrebe hitne intervencije poslovnih subjekata. Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na sufinanciranje subjekata turističkog gospodarstva u cilju podizanja kvaliteta izgradnjom bazena, subvencija za nabavu novih strojeva i interventna sredstva.

Programom sufinanciranja subjekata turističkog gospodarstva u cilju podizanja kvaliteta izgradnjom bazena na javni poziv pristiglo je sedam zahtijeva, a pravo na poticaj ostvarilo je šest korisnika sa iznosom od po 15.000 KM. Izvršili smo uvid u dokumentaciju korisnika Kuća za odmor „Kiara“ Grude, koja je aktom od 7. 5. 2024. godine obavijestila Ministarstvo da odustaje od izgradnje bazena i iskazala spremnost za povrat dodijeljenih sredstava. Do okončanja revizije nije izvršen povrat doznačenih sredstava.

Na javni poziv poticaja nabave novih strojeva pristiglo je 14 zahtjeva, a sredstva su odobrena za devet korisnika u rasponu od 4.388 KM do 36.348 KM. Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na slijedeće korisnike poticaja: San Marino d.o.o. široki Brijeg (26.600 KM), Tvornica specijalnih strojeva d.o.o. Grude (19.688 KM), Kamenko d.o.o. Ljubuški (32.166 KM), Bojka d.o.o. Ljubuški (12.888 KM) i Olovka d.o.o. Posušje (24.029 KM). Zaključenim ugovorima definirana je obveza korisnika poticaja da u roku od šest mjeseci od dana doznake sredstava dostavi izvješće o njihovom namjenskom utrošku. Korisnicima su sredstva doznačena 14. 2. 2024. godine, a dostavljena su i izvješća o njihovom utrošku.

Interventna sredstva su odobrena temeljem dostavljenih zahtjeva odlukama ministra bez javnog poziva i definiranih kriterija, a odobrena su za 11 korisnika u rasponu od 1.500 KM do 10.000 KM. Izvršili smo uvid u dokumentaciju koja se odnosi na korisnike Kutak sreće d.o.o. Široki Brijeg (3.500 KM), Agencija Laguna d.o.o. Posušje (8.500 KM) i Restoran Adeo Team Posušje (4.500 KM). Ministarstvo nije provodilo nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava, niti je odlukama o odobravanju sredstava predviđena obveza dostavljanja izvješća o namjenskom utrošku, zbog čega nismo mogli potvrditi da su sredstva i utrošena za namjene za koje su i odobrena.

Tekući prijenosi za koncesije iskazani su u iznosu 399.244 KM. Programom utroška Tekući prijenosi za koncesije, kojeg je Vlada usvojila 11. 5. 2023. godine, je predviđeno da se sredstva odobravaju jedinicama područne samouprave za sufinanciranje infrastrukturnih projekata 260.000 KM, sanaciju rudarskih kopova 100.000 KM i sredstva rezerve 40.000 KM. Na javni poziv za sufinanciranje infrastrukturnih projekata pristiglo je devet zahtjeva, od kojih je jedan odbačen s obzirom da na području podnositelja zahtjeva nema zaključenog koncesijskog ugovora. Prema propisanim kriterijima visina koncesijske naknade, pripremljenost dokumentacije i namjena projekata sredstva su raspoređena u rasponu od 10.000 KM do 85.097 KM odnosno od 30% do 70% vrijednosti projekta. Sredstva sanacije rudarskih kopova odobrena su „Rudnicima boksita“ d.o.o. Posušje 60.000 KM za sanaciju kopa „Mratnjača“ i „Rudnicima boksita“ d.o.o. Široki Brijeg 40.000 KM za sanaciju kopa „Baramuša“. Sredstva rezervi odobrena su „Rudnicima boksita“ d.o.o. Posušje 20.000 KM za sanaciju kopa „Mratnjača“ i „Rudnicima boksita“ d.o.o. Široki Brijeg 4.000 KM za dovršetak sanacije kopa „Baramuša“ i MZ „Vinjani“ 8.000 KM za završetak radova na uređenju OŠ „Vinjani“ i popravak nekategoriziranih putova.

Utvdili smo da poticaji Ministarstva gospodarstva za poljoprivredu u iznosu od 546.018 KM (projekti iz oblasti poljoprivrede 309.758 KM, transfer udrugama 76.260 KM, transfer mjesnim zajednicama 160.000 KM), za razvoj gospodarstva u iznosu 40.300 KM i tekući prijenosi za koncesije u iznosu 32.000 KM nisu realizirani na transparentan način tj. uz primjenu javnog poziva i definiranih kriterija. Također, određeni poticaji u poljoprivredi nisu planirani i realizirani na propisanoj poziciji, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Drugi tekući transferi iskazani su kod Ministarstva financija u iznosu od 4.865.196 KM, a odnose se na izmirenje obveza po izvršnim sudskim rješenjima 4.672.498 KM i povrat više ili pogrešno uplaćenih prihoda 192.698 KM.

Tekući transferi nisu realizirani na transparentan način, uz primjenu javnog poziva i definiranih kriterija kod: Vlade u iznosu od 3.824.295 KM, Ministarstva gospodarstva u iznosu od 948.625 KM, Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu od 128.800 KM, Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta u iznosu od 160.000 KM, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša u iznosu od 24.000 KM, zbog čega nije zadovoljeno načelo transparentnosti, definirano Zakonom o proračunima u FBiH. Značajan broj korisnika tekućih transfera nije dostavio izvješće o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, dok pojedina dostavljena izvješća ne potvrđuju da su doznačena sredstva utrošena za namjene za koje su i odobrena. Značajan broj izvješća o namjenskom utrošku je dostavljen tek nakon što je bio označen kao uzorak u postupku revizije, što ukazuje na to da proračunski korisnici koji su odobravali transfere ne poduzimaju pravovremene aktivnosti na zaštiti javnih sredstava.

Preporuke:

- *potrebno je tekuće transfere realizirati transparentno temeljem prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija;*
- *osigurati dokaze da su doznačena sredstva i utrošena za odobrena namjene, te od korisnika koji nisu dostavili izvješća ili dostavljena izvješća nisu validna zatražiti povrat sredstava.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani u iznosu od 2.405.689 KM odnose se na kapitalne transfere drugim razinama vlasti (2.400.000 KM) koji su iskazani kod Vlade i kapitalne transfere u inozemstvo (5.689 KM) iskazane kod Ureda za Europske integracije.

Zakonom o izvršavanju proračuna utvrđeno je da se kapitalni transferi predviđeni na poziciji Vlade realiziraju prema aktima koje donosi Vlada.

Kapitalni transferi Vlade iskazani su u iznosu od 2.400.000 KM, a odobreni su zaključcima Vlade po zahtjevima jedinica lokalne samouprave i to: Gradu Široki Brijeg 720.000 KM, Gradu Ljubuški 720.000 KM, Općini Grude 480.000 KM i Općini Posušje 480.000 KM za realizaciju infrastrukturnih projekata. Jedinice lokalne samouprave su dostavile izviješća (ugovori, fakture, nalozi za plaćanje) o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

6.1.2.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 2.848.967 KM i u odnosu na planirane (11.285.691 KM) manji su za 8.436.724 KM. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je sljedeća: zemljište, šume i višegodišnji zasadi (168.000 KM), nabava građevina (272.561 KM), oprema (2.024.205 KM), nabava stalnih sredstava u obliku prava (16.995 KM) i rekonstrukcija i investiciono održavanje (367.205 KM). Nabavljena oprema najvećim dijelom odnosi se na nabavu računarske opremu (554.196 KM), motornih vozila (378.749 KM) od čega se veći dio odnosi na otplatu obaveza po financijskom lizingu iz 2016. godine, ugrađenu opremu (219.346 KM), namještaja (219.360 KM), strojeve, uređaje i alate (212.947 KM), školske udžbenike (127.914 KM), policijsku opremu (116.415 KM) i drugo.

Dio izdataka za nabavu stalnih sredstava revidiran je u poglavlju 8. Javne nabave.

6.1.2.6 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova su iskazani u iznosu 345.576 KM, a odnosi se na otplatu obaveza po ugovoru o kreditu sa Vladom Republike Koreje za Projekt „Modernizacija bolnica“ iz 2010. godine.

6.1.2.7 Tekuća proračunska pričuva

Tekuća pričuva realizirana je u iznosu od 748.900 KM. Zakonom o izvršavanju Proračuna predviđeno je da se sredstva tekuće pričuve koriste za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka, a odobravaju odlukama Vlade, Predsjednika Vlade i ministra Ministarstva financija.

Sredstva tekuće pričuve odobrena su po 44 donesenih zaključaka Vlade u iznosu od 427.929 KM, po 174 rješenja Predsjednika Vlade u iznosu od 161.000 KM i po 202 rješenja ministricе Ministarstva financija u iznosu od 160.000 KM, a odobreni su kao tekući transferi drugim razinama vlasti 44.200 KM, transferi pojedincima 254.400 KM, transferi neprofitnim organizacijama i udrugama 370.300 KM i izdatke za nabavu stalnih sredstava 80.000 KM.

Uvidom u odabrane uzorke utvrdili smo da su sredstva odobrena Vladi 80.000 KM za nabavu građevine, NK Široki Brijeg u iznosu 50.000 KM kao financijska pomoć u radu kluba, Zakladi za pružanje pravne pomoći pripadnicima braniteljske populacije 30.000 KM kao financijska pomoć, Općini Posušje

15.000 KM za izgradnju spomen obilježja Tribistovo, NK Široki Brijeg 15.000 KM kao jednokratna novčana pomoć, Likovnoj koloniji „Brijeg“ 2.000 KM jednokratna novčana pomoć, Udruzi korisnika kanala „Orovnik i Gornji Borak“ 2.000 KM kao jednokratna novčana pomoć i KK Široki 2.000 KM kao jednokratna novčana pomoć.

Vlada je 2021. godine odobrila Radioteleviziji Herceg Bosne 62.400 KM za povećanje temeljnog kapitala u ovoj medijskoj kući, ali nije proknjižila ovo ulaganje na poziciji imovine.

S obzirom na činjenicu da su za namjene za koje su odobrena sredstva tekuće pričuve već planirani transferi u Proračunu za 2023. godinu na odgovarajućim pozicijama proračunskih korisnika, ne možemo potvrditi da su sredstva tekuće pričuve realizirana za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka, kako je to Zakonom o izvršavanju Proračuna predviđeno. Također, Vlada nije izvršila knjiženje ulaganja u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg Bosne d.o.o. Mostar za odobrena sredstva u 2019. godini u iznosu od 62.400 KM.

Preporuke:

- sredstva tekuće pričuve koristiti za pokriće nepredviđenih izdataka, kako je to predviđeno Zakonom o izvršavanju proračuna;
- potrebno je da Vlada uložena sredstva iz 2019. godine u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar iskaže na odgovarajućoj poziciji stalnih sredstava, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

6.1.3 Financijski rezultat

U konsolidiranim financijskim izvješćima za 2023. godinu iskazan je financijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Proračun za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	148.228.210	146.671.998	124.214.761	98,95
II	RASHODI	136.142.519	136.138.340	111.435.784	99,99
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	12.085.691	10.533.658	12.778.977	87,16
IV	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA	11.285.691	2.848.967	1.733.984	25,24
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	800.000	7.684.691	11.044.992	960,59
VI	NETO SMANJENJE FINACIJSKE IMOVINE	0	0	0	
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	-800.000	-345.576	-854.151	43,20
VIII	UKUPAN FINACIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	7.339.115	10.190.841	

Podaci iz bilance stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	725.439	8.064.556

U revidiranoj godini iskazan je **tekući suficit** u iznosu od 10.533.658 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 146.671.998 KM, a rashodi u iznosu od 136.138.340 KM.

Ukupan suficit revidirane godine iskazan je u iznosu od 7.684.691 KM s obzirom na to da su, pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 2.848.967 KM.

Iskazan je pozitivan **financijski rezultat** u iznosu od 7.339.115 KM s obzirom na to da su, pored ostvarenog ukupnog suficita, iskazani izdaci za otplatu dugova u iznosu 345.576 KM.

U Konsolidiranoj bilanci stanja na 31. 12. 2023. godine iskazan je ukupan višak rashoda nad prihodima u iznosu od 725.439 KM.

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima manje je iskazan za 8.406.503 KM s obzirom na to da su obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje i obveze za osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 8.114.608 KM iskazane na izvanbilančnim, a ne bilančnim pozicijama, obveze za subvencije

pripravničkog staža u iznosu od 291.895 KM na poziciji razgraničenih rashoda, a ne na pozicijama rashoda i obveza, što nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 21.539.911 KM, a odnose se na stanja jednog transakcijskog (18.051.820 KM), 11 namjenskih računa (3.459.099 KM) i sredstva blagajni (28.994 KM).

Namjenski računi se odnose na sredstva zaštite i spašavanja (393.103 KM), sredstva za zaštitu okoliša (256.336 KM), vodne nakade (824.068 KM), sredstva od koncesija (113.678 KM), naknadu za šume (1.774.356 KM), račun za podizanje gotovine (11.870 KM), Projekt „Cycling Rural“ (27.927 KM), Projekt „On Time“ (29.084 KM), račun za biznis kartice (6.565 KM), sredstva zaštite od požara i vatrogastvo (14.220 KM) i Projekt „Pescar“ (-394 KM). Sredstva na depozitnom računu na kraju dana se prebacuju na transakcijske račune. Stanja ovih računa usklađena su sa izvodima poslovnih banaka na 31. 12. 2023. godine.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 2.296.820 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih lica za isporučene robe i usluge (759.605 KM) i ostala potraživanja (1.637.807 KM). Spomenuta potraživanja su najvećim dijelom iskazana kod Ministarstva gospodarstva (1.214.597 KM), Riznice (322.545 KM), Uprave za inspekcijske poslove (270.244 KM), Vlade (245.279 KM), Ministarstva unutarnjih poslova (162.284 KM), Ministarstva financija (135.167 KM) i drugih.

Potraživanja Ministarstva gospodarstva iskazana su na poziciji potraživanja za isporučene robe i usluge 528.833 KM temeljem zaključenih koncesijskih ugovora (331.131 KM), ugovora o zakupu šumskog zemljišta (197.700 KM) i sumnjiva i sporna potraživanja 685.764 KM. Ministarstvo iskazuje u knjigovodstvenim evidencijama i dio potraživanja za koncesije koji pripada jedinicama lokalne samouprave. Tijekom revidirane godine sa pozicije potraživanja za isporučene robe i usluge preknjiženo je na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja 730.690 KM, od čega se na koncesionara Lager d.o.o. Posušje odnosi 543.465 KM. Ministarstvo je sukladno članku 28. Zakona o računovodstvu i reviziji kupcima dostavilo izvode otvorenih stavki na potvrdu, kao i zahtjeve Županijskom javnom pravobraniteljstvu za pokretanje postupaka prinudne naplate.

Potraživanja na poziciji Riznice iskazana su kao sumnjiva i sporna, a odnose se na potraživanja od Hercegovačke banke d.d. u likvidaciji Mostar za blokirana novčana sredstva.

Potraživanja na poziciji Uprave za inspekcijske poslove odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja (257.916 KM) i potraživanja za isporučene robe i usluge (12.328 KM) temeljem usluga veterinarskog pregleda. Za sva potraživanja iskazana na poziciji sumnjivih i spornih pokrenuti su sudski postupci u cilju njihove naplate.

Potraživanja na poziciji Vlade odnose se na potraživanja za dane pozajmice Agenciji za privatizaciju iz 2008. i 2009. godine (153.658 KM), ostala potraživanja – pozajmica Rudnicima boksita d.o.o. Široki Brijeg iz 2009. godine (70.000 KM), za unaprijed plaćenu robu – avans JKP „KOMRAD“ Posušje iz 2003. godine (15.000 KM) i za isporučene robe i usluge kupcima (6.413 KM). Tijekom revidirane godine Vlada je ispostavila fakture za zakup poslovnog prostora i participaciju režijskih troškova u zakupljenim prostorima u iznosu od 60.527 KM, a koja su naplaćena u iznosu od 103.677 KM. Za iskazana potraživanja iz ranijeg razdoblja Vlada nije poduzimala aktivnosti u cilju njihove naplate ili otpisa zbog zastare.

Potraživanja Ministarstva unutarnjih poslova iskazana su na poziciji potraživanja za isporučene robe i usluge, a odnose se na usluge osiguranje događaja (144.400 KM), ostala potraživanja – neutemeljena isplata plaće djelatniku prilikom odlaska u mirovinu iz 2010. godine (10.329 KM),

refundacija bolovanja (6.554 KM) i akontacija za službeni put (1.000 KM). Iskazana potraživanja, s izuzetkom potraživanja za isporučene robe i usluge, koja su u 2023. godini naplaćena u iznosu 4.800 KM, predstavljaju početna stanja, što znači da tijekom 2023. godine potraživanja nisu knjigovodstveno evidentirana. Uvidom u knjigu izlaznih faktura utvrdili smo da je tijekom 2023. godine ispostavljeno 346 faktura u iznosu 26.325 KM za usluge pratnje i izdavanja zapisnika sa očevida prometnih nezgoda, ali ne i za usluge osiguranja događaja, te da one nisu iskazane kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama.

Ne možemo potvrditi potraživanja iz ranijeg razdoblja iskazana kod Vlade u iznosu od 238.866 KM i Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu od 162.283 KM jer nije izvršena procjena njihove naplativosti, nisu preknjižena na sumnjiva i sporna, niti su poduzimane aktivnosti na njihovoj naplati. Ministarstvo unutarnjih poslova već duže razdoblje ne ispostavlja fakture za usluge osiguranja događaja, a ispostavljene fakture za pratnje i izdavanje zapisnika o očevidu prometnih nezgoda ne iskazuje kao potraživanje u knjigovodstvenim evidencijama. Zbog navedenog potraživanja nisu realno iskazana, što nije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- ***za sve pružene usluge ispostavljati fakture i iskazivati kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama, te poduzimati sve potrebne radnje s ciljem naplate potraživanja, kako je to predviđeno Naputkom o izvršavanju proračuna sa jedinstvenog računa Riznice.***

6.2.1.3 Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja iskazana su na poziciji Vlade u iznosu 291.895 KM, a odnose se na obveze prema Zavodu za zapošljavanje iz 2008. godine za sufinanciranje pripravničkog staža. Ove obveze u trenutku nastanka nisu proknjižene na odgovarajućoj poziciji troškova i obveza sukladno odredbama Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i riznicu, a preporuka za navedeno dana je u poglavlju 6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja.

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidiranim financijskim izvješćima iskazana su stalna sredstva nabavne vrijednosti 94.821.827 KM, ispravke vrijednosti 36.209.100 KM i sadašnje vrijednost 58.612.727 KM.

Struktura stalnih sredstava je sljedeća: zemljište, šume i višegodišnji zasadi 1.964.947 KM, građevine 65.520.543 KM, oprema 24.503.075 KM, stalna sredstva u obliku prava 1.166.014 KM i sredstva u pripremi 1.667.248 KM.

U knjigovodstvenim evidencijama iskazano je povećanje stalnih sredstava u iznosu 5.105.542 KM, dok su izdaci za nabavu stalnih sredstava iznosili 2.848.967 KM. Spomenuto odstupanje najvećim dijelom od 2.204.647 KM odnosi se na povećanje vrijednosti zgrada za branitelje, izvršene po zaključku Vlade od 15. 2. 2022. godine o potrebi provedbe procijene tržišne vrijednosti ovih zgrada od strane sudskog vještaka građevinske struke.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 1.667.248 KM, a odnose se na zgrade 1.229.518 KM, ostale zgrade 270.000 KM, opremu u pripremi u iznosu od 88.223 KM i priprema i izgradnja zgrada 79.507 KM.

Zgrade u pripremi iskazane su kod Vlade 1.043.800 KM, Ministarstva unutarnjih poslova 106.176 KM i Skupštine 79.542 KM.

Ostale zgrade u iznosu 270.000 KM iskazane su na poziciji Vlade.

Zgrade u pripremi iskazane kod Vlade odnose se na nabavljene stanove za potrebe proširenja škole u Posušju u iznosu 1.043.800 KM. Jedan kupljeni stan bio je u ranijem razdoblju založen kao jamstvo za odobreni kredit, zbog čega se Županija ne može uknjižiti kao vlasnik.

Sukladno propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine³⁹ Županija je bila u obvezi izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjoj razini mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Županija bila obvezna izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 15.156.837 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stopa rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa⁴⁰ prestala je obveza revalorizacije.

Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 15.156.837 KM s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu sukladno tada važećim odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu.

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 24.554.398 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obveze (12.030.539 KM), obaveze prema zaposlenicima (7.700.468 KM), finansijski i obračunski odnosi s povezanim jedinicama (10.475 KM) i kratkoročna razgraničenja (4.812.916 KM).

6.2.3.1 Kratkoročne tekuće obveze

Kratkoročne tekuće obveze odnose se na kratkoročne obveze prema pravnim osobama (11.750.962 KM), obveze prema fizičkim osobama – dodatna primanja zaposlenih (170.802 KM), obveze iz tekuće pričuve (57.450 KM) i ostale kratkoročne obveze – porezi i doprinosi na dodatna primanja (51.325 KM).

Obveze prema dobavljačima najvećim dijelom iskazane su kod Ministarstva financija (3.446.797 KM), Vlade (3.025.309 KM), Ministarstva gospodarstva (1.891.947 KM), Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi (1.310.768 KM), Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta (530.115 KM), Skupštine (373.913 KM) i Ministarstva unutarnjih poslova (292.467 KM).

Kod Ministarstva financija obveze prema dobavljačima se najvećim dijelom odnose na pravomoćne sudske presude, a kod Vlade, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi, Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta i Skupštine na obveze po odobrenim transferima.

Kratkoročne tekuće obveze su manje iskazane za 8.114.608 KM s obzirom na to da dospjele obveze po doprinosima za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti u navedenom iznosu iz 2004. godine nisu evidentirane u bilančnoj evidenciji sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, prema kojima se rashodi i izdaci priznaju u razdobljima u kojima su obveze nastale, neovisno o njihovom izmirenju. Zbog neevidentiranja ovih obveza u trenutku njihova nastanka podcijenjeni su rashodi obračunskih razdoblja u kojima su nastale, a samim tim i finansijski rezultati tih razdoblja.

Preporuka:

---

³⁹ Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne proračunske korisnike i Riznicu („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

⁴⁰ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne proračunske korisnike i Riznicu („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

- *obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti iskazati na odgovarajućoj poziciji rashoda i obveza bilančne evidencije, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, radi njihovog istinitog i fer iskazivanja u financijskim izvješćima.*

6.2.3.2 Obveze prema zaposlenima

Obveze prema djelatnicima predstavljaju obveze za plaću i naknadu plaće (3.021.479 KM), doprinose iz plaća (2.836.086 KM) i obveze za naknade troškova zaposlenih (1.842.903 KM) za mjesec prosinac 2023. godine.

6.2.3.3 Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode 4.517.721 KM, razgraničene rashode 291.895 KM i ostala razgraničenja 3.300 KM.

Razgraničeni prihodi odnose se na potraživanja za pružene usluge 1.690.818 KM i prikupljena, a nerealizirana namjenska sredstva 1.864.992 KM i to: sredstva za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma (1.457.657 KM), vodne naknade (579.810 KM), sredstva zaštite i spašavanja (393.103 KM), sredstva za zaštitu okoliša (256.336 KM) i sredstva od koncesijskih naknada (96.692 KM), sredstva Projekta „On Time (29.084 KM) i sredstva za zaštitu od požara i vatrogastvo (14.220 KM).

Na poziciji razgraničenih rashoda iskazane su obveze prema Zavodu za zapošljavanje za sufinanciranje pripravničkog staža na poziciji Vlade u iznosu od 291.895 KM iz 2008. godine, a koje u trenutku nastanka nisu proknjižene na odgovarajućoj poziciji troškova i obveza.

Na poziciji ostalih razgraničenja iskazana su potraživanja za refundaciju bolovanja iz ranijeg razdoblja.

Revizijom smo utvrdili odstupanje u iznosu od 606.002 KM između pozicije potraživanja od kupaca (2.296.820 KM) i pozicije razgraničenih prihoda za pružene usluge (1.690.818 KM). Također, obveze iskazane na poziciji razgraničenih rashoda u iznosu od 291.895 KM nisu iskazane na propisanim pozicijama troškova i obveza. Navedeno nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *izvršiti usuglašavanje kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih razgraničenja, te obveze iskazane na poziciji razgraničenih rashoda knjigovodstveno evidentirati na propisanim pozicijama troškova i obveza, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 6.619.522 KM, a odnose se na dugoročne kredite i zajmove (6.611.545 KM) i ostale dugoročne obveze (7.977 KM).

Dugoročni krediti i zajmovi odnose se na ugovor o kreditu sa Vladom Republike Koreje za Projekt „Modernizacija bolnica“ iz 2010. godine odobren u iznosu od 6.610.577 KM (5.753.503.749 KRW). Ugovorom je definiran rok povrata kredita u razdoblju od 2015. do 2035. godine, za koji je aneksom iz 2018. godine potpisan reprogram na razdoblje od 2022. do 2037. godine. Temeljem dostavljenog Izvješća o stanju obveza po inozemnim kreditima od Federalnog ministarstva financija od 25. 10. 2023. godine izvršeno je usuglašavanje stanja ovoga kredita po osnovu tečajnih razlika u iznosu 2.344.510 KM. Ostale dugoročne obveze odnose se na nabavljena prijevozna sredstva putem lizinga.

Prema podacima Federalnog ministarstva financija na 31. 12. 2023. godine Županija je u preplati po kreditu Vlade Republike Koreje 897.343 KM. Po iskazu odgovorne osobe spomenuto prekoračenje

izmirenja dugoročnih obveza je posljedica zaključenja aneksa ugovora nakon što je dio dugoročnih obveza već izmiren.

Izvešća o dugu i izdanim garancijama su dostavljeni Federalnom ministarstvu financija sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH.

6.2.5 Popis imovine i obveza

Način obavljanja popisa reguliran je Pravilnikom o popisu sredstava i izvora sredstava i Naputkom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa imovine, obveza i potraživanja za 2023. godinu, kojeg je donijela ministrica Ministarstva financija. Vlada je 28. 11. 2023. godine donijela Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine, obveza i potraživanja na 31. 12. 2023. godine, a 29. 12. 2023. godine rješenje o imenovanju Središnjeg popisnog povjerenstva, glavna popisna povjerenstva za Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta, kao i glavno popisno povjerenstvo za popis stalnih sredstava županijskih ministarstava i uprava, povjerenstvo za popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja na razini Županije, povjerenstvo za popis stalnih sredstava svih proračunskih korisnika i povjerenstvo za popis novčanih sredstava potraživanja i obveza svih proračunskih korisnika. U spomenutim rješenjima je definiran krajnji rok 31. 1. 2024. godine za slanje izvješća o provedenom popisu Središnjem popisnom povjerenstvu i krajnji rok 15. 2. 2024. godine do kada Središnje popisno povjerenstvo dostavlja izvješće o popisu Vladi.

Središnje popisno povjerenstvo je sačinilo Elaborat o obavljenom redovnom godišnjem popisu imovine, obveza i potraživanja, utvrdilo usuglašenost stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem, te pored ostalih dalo prijedloge: da se na stalna sredstva postave inventurni brojevi, da se provede osobno zaduženje stalnih sredstava u cilju povećanja odgovornosti, da se u svim slučajevima kod prijedloga za rashodovanje stalnih sredstava traži mišljenje servisera o neisplativosti opravka, da se obveze za prethodnu godinu dostave na unos do 31. siječnja i da se prilikom popisa obveza i potraživanja posveti pažnja provjeri mogućnosti naplate potraživanja, realnost iskazanih obveza zbog eventualne zastare, te predlože odgovarajuće odluke.

Vlada je 23. 2. 2024. godine donijela Odluku o usvajanju elaborata o obavljenom popisu.

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 146.671.998 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 142.673.712 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom u iznosu od 3.998.286 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 17.541.625 KM, dok je na kraju godine iznosila 21.539.911 KM.

Izvešće o novčanom tijekovima sačinjeno je sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

U izvanbilančnoj evidenciji, a koja je iskazana u iznosu 26.673.848 KM, evidentirane su obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje i doprinose za osiguranje od nezaposlenosti iz ranijih godina u iznosu 8.114.608 KM, izdana jamstva jedinicama lokalne samouprave i javnim poduzećima 14.273.421 KM, upravne pristojbe 2.130.075 KM i sudske pristojbe od 2.155.744 KM.

Iskazani doprinosi za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti iskazani su na organizacijskoj jedinici Riznice, a odnosi se na razliku obračunatih i izmirenih doprinosa iz 2004. godine, kada su doprinosi obračunati na isplaćenu, a plaćani na iznos utvrđen za najniže plaće.

Ministarstvo financija se dopisom od 6. 6. 2023. godine obratilo Županijskom poreznom uredu i županijskim poreznim ispostavama sa zahtjevom da dostave podatke o neizmirenim obvezama doprinosa za zdravstveno osiguranje i doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti proračunskih korisnika za 2004. godinu. Porezne ispostave su dostavile odgovore na zahtjev Ministarstva u kojem su

naglasile da prema njihovim evidencijama proračunski korisnici nemaju neizmirenih obveza, naglašavajući da je Porezna uprava FBiH nadležna za sustav registracije i kontrole doprinosa tek od 2011. godine.

Prema podacima iz Izvješća o radu za 2023. godinu Županijskog pravobraniteljstva pred nadležnim sudovima su na dan bilanciranja aktivni upravni sporovi od strane i protiv Županije u vrijednosti tužbenih zahtjeva od 48.022.278 KM. **Sudski postupci u tijeku nisu iskazani u izvanbilančnoj evidenciji kao potencijalno potraživanje ili obveza u narednom razdoblju sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

Preporuka:

- **uvjetne obveze i potraživanja temeljem sudskih sporova evidentirati u izvanbilančnoj evidenciji sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

8. JAVNE NABAVE

Planiranje i provođenje postupaka javnih nabava proračunski korisnici Županije vrše samostalno svako za svoje potrebe sukladno odobrenim proračunima.

Zakonom o javnim nabavama BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o javnim nabavama) propisano je da ugovorni organ objavljuje plan nabava na portalu javnih nabava, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja proračuna, u formi i na način kako je definirano u sustavu „e – Nabave“. Provedenom revizijom konstatirali smo da Uprava za inspekcijske poslove Županije, Ured Vlade za europske integracije i Županijsko pravobraniteljstvo nisu objavili planove nabava za 2023. godinu na portalu javnih nabava, a što je obveza propisana Zakonom. Ostali proračunski korisnici Županije su u propisanom roku objavili planove javnih nabava na portalu.

Proračunski korisnici su sukladno Zakonu o javnim nabavama osigurali da u postupcima nabave čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000 KM učestvuje najmanje jedan službenik za javne nabave.

Tijekom revizije izvršen je uvid u dokumentaciju koja se odnosi na 44 postupka javnih nabava (pet otvorenih, 11 konkurentskih i 28 izravnih postupaka) koje su provele pojedinačne komisije proračunskih korisnika i na osnovu kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 879.029 KM.

U nastavku navodimo najznačajnije nabave pojedinih proračunskim korisnicima kod kojih smo izvršili uvid u proceduru provođenja javnih nabava.

Ministarstvo unutarnjih poslova

Otvoreni postupak nabave **higijenskog materijala** procijenjene vrijednosti od 100.000 KM je pokrenut Odlukom od 3. 3. 2023. godine. Jedan potencijalni ponuđač je 3. 4. 2023. godine uputio žalbu na tendersku dokumentaciju u dijelu dokazivanja uvjeta za kvalifikaciju koji se odnose na ispunjavanje obveza u svezi sa plaćanjem izravnih i neizravnih poreza navodeći da su uvjeti postavljeni u tenderskoj dokumentaciji strožiji u odnosu na uvjete u članku 45. stavak (3) Zakona o javnim nabavama. Navedenim člankom je definirano da se u svrhu ispunjavanja dospjelih obveza u svezi sa direktnim i indirektnim porezima prihvata i sporazum ponuđača s nadležnim poreskim institucijama o reprogramiranom, odnosno odgođenom plaćanju obaveza ponuđača po osnovu poreza i doprinosa i indirektnih poreza, uz potvrdu poreskih organa da ponuđač u predviđenoj dinamici izmiruje svoje reprogramirane obaveze.

Naime, tenderskom dokumentacijom je definirano, pored uvjeta propisanog člankom 45. stavak (3), da ukoliko je ponuđač zaključio sporazum o reprogramu obveza ili odgođenom plaćanju obaveza i izvršio samo jednu uplatu obaveza, neposredno prije dostave ponude, ne smatra se da u predviđenoj dinamici izvršavaju svoje obaveze i taj ponuđač neće biti kvalificiran u ovom postupku javne nabave. Ministarstvo je razmotrilo žalbu, donijelo rješenje o usvajanju žalbe i izmijenilo tendersku dokumentaciju u spornom dijelu. Pristigla je jedna ponuda ponuditelja Antonio Commerce d.o.o.

Mostar koju je povjerenstvo ocijenilo prihvatljivom i dalo preporuku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja. Preporuka povjerenstva je prihvaćena i sa odabranim ponuditeljem Antonio Commerce d.o.o. Mostar je 26. 5. 2023. godine zaključen ugovor u vrijednosti od 116.988 KM. Uvidom u pojedine fakture uvjerali smo se da su cijene i rokovi isporuke sukladni ugovorenim.

Ugovor sa odabranim ponuđačem za postupak nabave **usluge servisiranja i održavanje službenih motornih vozila lot 3- ostala vozila** je zaključen u veljači 2023. godine iako je postupak pokrenut Odlukom od 22. 9. 2022. godini. Kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda (cijena ponude 90%; operativni troškovi usluga servisiranja - udaljenost mjesta servisiranja od mjesta sjedišta ugovornog tijela izražen u kilometrima). Razlog tome je žalba trećerangiranog ponuditelja M.R.M export-import d.o.o.(nakon ocjene ponuda po utvrđenim potkriterijima) na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača koju je uputio nakon uvida u ponude ostalih ponuditelja.

Člankom 57. stavak (1) Zakona o javnim nabavama propisano je da se u postupku javne nabave ponuditelj pridržava zahtjeva i uvjeta iz tenderske dokumentacije, a člankom 72. stavak (3) točka a) da ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuditelju čija je ponuda po rang- listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuditelja, u slučaju da najuspješniji ponuditelj propusti dostaviti originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovog zakona, ne starije od tri mjeseca od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, u roku koji odredi ugovorni organ. Člankom 48. stav (4) Zakona propisano je da ponuditelj može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolože kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom organu da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Člankom 68. stavak (1) propisano je da ugovorni organ odbacuje zahtjev za učešće ili ponudu ako ponuditelj nije dostavio tražene dokaze ili je dostavio nepotpune dokaze ili je lažno predstavio informacije koje su dokaz ispunjavanja uslova iz čl. 45. do 51. ovog Zakona.

Tenderskom dokumentacijom je u dijelu uvjeta za kvalifikaciju definiranih člankom 45. Zakona o javnim nabavama propisano da dokumenti ne smiju biti stariji od tri mjeseca računajući od dana dostavljanja ponude. U dijelu tehničke opremljenosti je navedeno da ponuditelj mora imati na raspolaganju servisno - radionički prostor na području BiH koji treba ispunjavati minimalno sljedeće tehničke uvjete: jednu radioničku dizalicu min. nosivosti dvije i pol tone i uređaj za dijagnostiku za predmetna vozila. Ukoliko navedeni servisno radionički prostor nije u vlasništvu ponuditelja, ponuditelj će obvezno u sklopu ponude dostaviti dokaz o dostupnosti istog, odnosno ako koristi kapacitete drugih subjekata u ponudi priložiti pravnu prirodu poslovnog odnosa čije kapacitete koristi.

Povjerenstvo ocjenom i pregledom ponuda nije konstatalo nedostatak koji se odnosi na ispunjenje uvjeta za kvalifikaciju definiranih člankom 45. Zakona o javnim nabavama ponuđača Unitrade d.o.o. Ljubuški, odnosno prihvatilo je uvjerenje starije od tri mjeseca iako je tenderskom dokumentacijom propisano da dokumenti ne smiju biti stariji od tri mjeseca računajući od dana dostavljanja ponude. Također, povjerenstvo nije odbacilo ponude ponuđača Unitrade d.o.o. Ljubuški i ADS d.o.o. Banja Luka iako nisu ispunili zahtjeve u dijelu tehničke opremljenosti koja je zahtijevana tenderskom dokumentacijom.

Zbog navedenog je ponuditelj M.R.M export-import d.o.o. 30. 11. 2022. godine dostavio žalbu na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača koju je uputio nakon uvida u ponude ostalih ponuditelja. U žalbi je navedeno da je ugovorni organ donio nepravilnu i nezakonitu Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača jer je ocijenio kao prihvatljive ponude koje su imale nedostatke odnosno nisu sačinjene sukladno tenderskoj dokumentaciji. Navedena Odluka je donesena 21. 11. 2022. godine, a njome je ugovor dodijeljen ponuđaču Unitrade d.o.o Ljubuški iako nije ispunio uvjete utvrđene u tenderskoj dokumentaciji.

Ministarstvo je navedenu žalbu smatralo neutemeljenom i prosljedilo Izjašnjenje povjerenstva zajedno sa žalbom i pratećom dokumentacijom Uredu za razmatranje žalbi BiH. Ured je 29. 12. 2022. godine usvojio žalbu i poništio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja te vratio predmet ugovornom organu na ponovni postupak. Ponovljen je pregled i ocjena ponuda po nalogu Ureda za razmatranje žalbi te je ponuditelj M:R:M export - import d.o.o. Ljubuški ocijenjen kao jedini

kvalificirani ponuditelj i dana je preporuka da mu se dodijeli ugovor. Sa navedenim ponuditeljem je 7.2.2023. godine zaključen okvirni sporazum u vrijednosti od 144.306 KM na razdoblje od 12 mjeseci.

Prilikom pregleda i ocjene pristiglih ponuda povjerenstvo nije uvažilo odredbe članaka 57, 72 i 48 Zakona i sukladno članku 68. odbacilo ponude Unitrade d.o.o. Ljubuški i ADS d.o.o. Banja Luka. Navedeno ukazuje na to da ugovorni organ ocjenu ponuda nije vršio sukladno specifikacijama utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji, odnosno prihvaćene su nepravilne ponude što je za posljedicu imalo uvažavanje izjavljene žalbe i ponavljanje postupka.

Ministarstvo gospodarstva

Javna nabava radova „Održavanje i izgradnja šumskih puteva na području Županije“ putem otvorenog postupka je pokrenuta Odlukom od 3. 7. 2023. godine. Procijenjena vrijednost nabave je iznosila 384.000 KM, a kriterij za ocjenu ponuda najniža cijena. Pristigle su četiri ponude, od kojih su dvije odbačene jer nisu dostavljene neovjerene preslike garancije za ozbiljnost ponude na način propisan u tenderskoj dokumentaciji. Provedena je e-aukcija u kojoj su sudjelovala dva ponuđača (Tigra d.o.o. Posušje i Mrvelj d.o.o. Posušje) i sa odabranim ponuđačem Tigra d.o.o. Posušje je 8. 9. 2023. godine zaključen okvirni sporazum u iznosu od 234.000 KM na razdoblje od 24 mjeseca. Okvirni sporazum, a ni pojedinačni ugovori ne sadrže zaštitne klauzule koje se aktiviraju u slučaju kašnjenja s izvođenjem radova i osiguravaju izvršenje nabave. Uvidom u pojedinačne ugovore utvrdili smo da su izvršeni u predviđenom roku i sukladno ugovorenim cijenama i količinama. Revizijom smo utvrdili da je, pored zaključenog ugovora, putem izravnih sporazuma vršena nabava izvođenja radova za uređenje šumskog puta u MZ Turčinovići u iznosu od 7.020 KM i nabava radova na popravku puta Lončari - Livakovice, MZ Vinjani u iznosu od 6.915 KM. Navedeno nije sukladno članku 14 Zakona o javnim nabavama u kojem su propisani vrijednosni razredi za svaku vrstu postupka, a koje je ugovorni organ dužan primijeniti.

Člankom 87. stavak (3) propisano je da ugovorni organ provodi postupak izravnog sporazuma za nabavu robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000 KM, **pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabava na godišnjem nivou nije veća od 10.000 KM.** Nabave radne opreme za čuvare šuma u iznosu od 28.097 KM i uredskih stolica ukupne vrijednosti 12.324 KM su realizirane putem izravnih sporazuma. Navedeno ukazuje da Ministarstvo prilikom planiranja nije adekvatno procijenilo vrijednosti nabave istovrsnih roba i sukladno tome provelo propisane postupke javne nabave.

Zavod za javno zdravstvo

Odlukom od 23. 6. 2023. godine pokrenut je otvoreni postupak nabave „radovi adaptacije prostorija – II dio prizemlja zgrade na adresi Fra Gabre Grubušića 18“. Procijenjena vrijednost radova je 115.000 KM, a kriterij najniža cijena. Izmjenom tenderske dokumentacije promijenjen je kriterij za dodjelu ugovora na ekonomski najpovoljniju ponudu s potkriterijem cijena ponude 90% i potkriterijem rok plaćanja 10%. Rok za preuzimanje tenderske dokumentacije i dostavljanje ponuda je sukladno Zakonu o javnim nabavama produžen. Tenderskom dokumentacijom nisu zahtijevani jamstvo za ozbiljnost ponude i jamstvo za dobro izvršenje posla kao instrumenti osiguranja izvršenja ugovora. Pristigle su dvije prihvatljive ponude koje su ocijenjene sukladno utvrđenim potkriterijima i dana je preporuka o izboru najpovoljnijeg ponuditelja. Prihvaćena je preporuka povjerenstva i sa odabranim ponuditeljem A3 d.o.o. Široki Brijeg je 30.10.2023. godine zaključen ugovor u vrijednosti od 113.782 KM. Izabrani ponuditelj je za potkriterij rok plaćanja ponudio rok od 60 dana za što je dobio maksimalan broj bodova (10). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je plaćanje prve privremene situacije izvršeno u razdoblju od 41 dan, a plaćanje okončane situacije u razdoblju od 26 dana.

Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta

Postupak nabave **sportske opreme i rekvizita za potrebe osnovnih škola** putem konkurentskog zahtjeva je pokrenut Odlukom od 9. 10. 2023. godine. Procijenjena vrijednost nabave je 48.000 KM, a kriterij za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda, potkriterij cijena ponude 80%; potkriterij

rok isporuke 20%. Blagovremeno su pristigle dvije ponude, od kojih je jedna odbačena kao nepravilna jer nije sačinjena sukladno tenderskoj dokumentaciji (nije ukoričena, nisu numerirane sve stranice i nije upisan broj obavijesti objavljene na portalu javnih nabava). Ponuditelj Sport net inženjering d.o.o. je dostavio ponudu sa potkriterijem cijena ponude 45.398 KM i potkriterijem rok isporuke 15 dana kojoj je povjerenstvo dodijelilo maksimalan broj bodova(100). Povjerenstvo je dalo preporuku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja koja je prihvaćena i sa dobavljačem Sport net inženjering d.o.o. Široki Brijeg je 30. 11. 2023. godine zaključen je ugovor u vrijednosti od 45.398 KM. Ugovorom je definirano da je dobavljač dužan izvršiti isporuku u roku od 15 dana od dana sklopljenog ugovora. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je dio robe isporučen u roku od 23 dana, što je za osam dana više od ugovorenog. Cijene i količine navedene u fakturama su sukladne ugovorenim.

Nabava **računalne opreme i interaktivnog ekrana za potrebe Srednje strukovne škole Ruđer Bošković Ljubuški i Osnovne škole Ruđer Bošković Grude** putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda pokrenuta je Odlukom od 24. 2.2023. godine. Kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda, potkriterij cijena ponude 90% i potkriterij rok isporuke 10%. Povedena je prethodna provjera tržišta i utvrđena je procijenjena vrijednost za lot 1- nabava interaktivnog ekrana 6.600 KM bez PDV-a i lot 2- nabava računalne opreme: 9.200 KM bez PDV-a. Pristigle su četiri ponude za lot 1 i osam ponuda za lot 2 od kojih su tri ponude za lot 2 ocijenjene nepravilnim jer nisu sačinjene sukladno tenderskoj dokumentaciji. Povjerenstvo je izvršilo dodjelu bodova po potkriterijima cijena ponude i rok isporuke za ocjenu ponuda prema metodologiji utvrđenoj u tenderskoj dokumentaciji, sačinilo rang listu i dalo preporuku za izbor najpovoljnijeg ponuditelja. Ministrica je prihvatila preporuku povjerenstva i donijela Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja za lot 1 PR Media Market Prijedor i lot 2 Dopertech t.r. Kiseljak. Prvorangirani ponuditelj za lot 1 je obavijestio Ministarstvo da nije u mogućnosti isporučiti robu, te je ugovor ponuđen drugorangiranom ponuditelju sa kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 7.008 KM sa rokom isporuke od 15 dana od dana obostranog potpisivanja ugovora. Ugovor za lot 2 je zaključen u vrijednosti od 5.138 KM sa rokom isporuke robe od jedan dan od dana obostranog potpisivanja ugovora. Revizijom smo utvrdili da su ugovori realizirani sukladno ugovorenim cijena i količinama kao i u definiranim rokovima isporuke.

Člankom 72. stavak (6) Zakona o javnim nabavama propisano je da ugovorni organ u ugovoru obavezno postavlja uvjet da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor o javnoj nabavi nema pravo zapošljavati, u svrhu izvršenja ugovora o javnoj nabavi, fizička ili pravna lica koja su učestvovala u pripremi tenderske dokumentacije ili su bila u svojstvu člana ili stručnog lica koje je angažiralo Povjerenstvo za nabave, najmanje šest mjeseci po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora. **Uvidom u ugovore koje je zaključilo Ministarstvo znanosti, kulture i športa Županije utvrdili smo da oni ne sadrže odredbu o zabrani zapošljavanja, koja je obvezan dio ugovora o nabavi.**

Ministarstvo financija

Postupak nabave **uredskog materijala za potrebe Ministarstva** putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda je pokrenut Odlukom od 13. 2. 2023. godine. Provedena je prethodna provjera tržišta dostavljanjem zahtjeva za provjeru trenutnih tržišnih cijena na e-mail adrese tri potencijalna ponuđača. Obavještenje o nabavi je sukladno članku 35. Zakona o javnim nabavama objavljeno na portalu javnih nabava. Procijenjena vrijednost nabave je 30.420 KM, a kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena. Pristigle su tri ponude koje je povjerenstvo ocijenilo prihvatljivim te je 10. 3. 2023. godine provedena e-aukcija. Nakon provedene e-aukcije prvorangirani ponuditelj je cijenu je umanjio za 50%, drugorangirani ponuditelj za 48%, dok treći ponuđač nije umanjio cijenu. Ugovorni organ nije zatražio pojašnjenje neprirodno niske cijene. Donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuditelja kojom je ugovor dodijeljen prvorangiranom ponuditelju STR „Olovka“ Grude.

Prvorangirani ponuditelj nije u roku od sedam dana od prijema Odluke dostavio uvjerenja nadležnih institucija kojima se dokazuje ispunjene uvjeta osobne sposobnosti u određenih u članku 45. stavak (1) Zakona o javnim nabavama. Sukladno članku 72. stavak (3) Zakona o javnim nabavama kojim je propisano da ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuditelju čija je ponuda po rang-listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuditelja, u slučaju da najuspješniji ponuditelj propusti

dostaviti originale ili ovjerene kopije dokumentacije, ugovor je dostavljen drugorangiranom ponuditelju Defter d.o.o. Sarajevo. Drugorangirani ponuditelj također nije u propisanom roku dostavio dokaze o ispunjenosti uvjeta o osobnoj sposobnosti iz članka 45. stavak (1) Zakona. Donesena je Odluka da se ugovor dodijeli trećerangiranom ponuditelju Inter-com d.o.o. Zenica sa kojim je zaključen okvirni sporazum 26. 4. 2023. godine u vrijednosti od 30.126 KM.

Ostali proračunski korisnici

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg ponuditelja za dva konkurentna zahtjeva za dostavu ponuda (nabava računala za potrebe tužiteljstva i nabava i ugradnja klima uređaja) ukupne vrijednosti zaključenih ugovora u iznosu od 55.589 KM koje je provelo Županijsko tužiteljstvo. Revizijom smo utvrdili da su postupci provedeni sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama, a realizacija ugovora shodno ugovorenim količinama, cijenama i rokovima isporuke.

Člankom 90. stavak (6) Zakona o javnim nabavama propisano je da ugovorni organ objavljuje izvješće o provedenom postupku izravnog sporazuma na portalu javnih nabava. Revizijom smo utvrdili da Ured Vlade Županije za europske integracije nije na portalu javnih nabava objavljivao izvješća kako je to propisano Zakonom.

Uvidom u odabrani uzorak izravnih sporazuma pojedinih proračunskih korisnika, osim Ureda Vlade Županije za europske integracije utvrdili smo da su realizirani sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Revizijom smo utvrdili da pojedini proračunski korisnici nisu objavili planove nabava za 2023. godinu na portalu javnih nabava, ugovori Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa zaključeni nakon provedenog postupka javne nabave ne sadrže uvjet ponuđaču o zabrani zapošljavanja, a Ured Vlade Županije za europske integracije nije objavljivao izvješća o provedenim izravnim sporazumima na portalu javnih nabava. Ministarstvo gospodarstva se prilikom nabave radne opreme i uredskih stolica nije pridržavalo odredbi članka 14. Zakona o javnim nabavama u kojem su propisani vrijednosni razredi za svaku vrstu postupka, te nije primijenilo odgovarajuću vrstu postupka.

Povjerenstvo Ministarstva u postupku nabave usluge servisiranja i održavanja službenih motornih vozila, lot 3 – ostala vozila, ocjenu ponuda nije vršilo sukladno specifikacijama utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji i nije odbacilo nepravilne ponude. Navedeno nije sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Transferi mjesnim zajednicama Vlada u iznosu od 1.198.697 KM, tekući prijenosi sredstava za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma u iznosu od 381.000 KM, transfer za koncesije u iznosu od 258.069 KM i poticaji poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju u iznosu od 160.000 KM Ministarstva gospodarstva, te transfer za zaštitu okoliša u iznosu od 62.350 KM Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša, odobreni za sufinanciranje infrastrukturnih projekata po mjesnim zajednicama, doznačeni su na račune mjesnih zajednica, a ne na račune jedinica lokalne samouprave. S obzirom na to da mjesne zajednice nisu u mogućnosti provoditi odredbe Zakona o javnim nabavama, navedeno ima za posljedicu da nisu ispoštovani opći principi Zakona o javnim nabavama, odnosno da se pri utrošku proračunskih sredstava osigura transparentnost, te pravična i aktivna konkurencija.

Preporuke:

- **objavljivati planove javnih nabava i izvješća o provedenim postupcima na portalu javnih nabava i u ugovorima obvezno ugraditi klauzulu o zabrani zapošljavanja sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama;**
- **primjenjivati propisanu vrstu postupka nabave, a ocjenu ponuda vršiti sukladno zahtjevima u tenderskoj dokumentaciji;**

- *za financiranje infrastrukturnih projekata mjesnih zajednica sredstva doznačavati jedinicama lokalne samouprave, kako bi se omogućila primjena odredbi Zakona o javnim nabavama.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu Ministarstvo financija je 1. 10. 2024. godine dostavilo komentar, uz dodatnu dokumentaciju, a koji se odnosi na komentare Ministarstva financija, Vlade, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša. Poseban komentar je dostavila Uprava civilne zaštite.

Obrazloženja su dana na nalaze i preporuke u vezi sa: tekućim transferima iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva, Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i Vlade, imenovanjem koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu, planovima integriteta, izvršenim preraspodjelama, planiranjem pokrića akumuliranog deficita, visinom naknade za prijevoz na posao i s posla, evidentiranjem obveza za doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, javnim nabavama i troškovima reprezentacije Uprave za civilnu zaštitu.

Uvažena su i inkorporirana u konačno Izvješće obrazloženja koja se odnose na: donošenje planova integriteta Ministarstva financija i Uprave za inspekcijske poslove Županije jer su dostavljeni u prilogu; visinu naknade za prijevoz sa posla i na posao jer je Ministarstvo financija dostavilo izmjenu Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika Proračuna u Županiji, te izvješća o namjenskom utrošku sredstava doznačenih određenim korisnicima jer su dostavljeni uz komentar (za transfere iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva i Ministarstva prostornog uređenja građenja i zaštite okoliša).

Djelomično je uvažen komentar Ministarstva gospodarstva koji se odnosi na doznačena sredstva korisniku Kuća za odmor „Kiara“ jer je Ministarstvo poduzelo određene aktivnosti, ali nije imao uticaj na izmjenu nalaza jer povrat sredstava nije izvršen. Inkorporiran je dio komentara Ministarstva gospodarstva koji se odnosi na naziv korisnika doznačenih sredstava, a komentar da nije predviđeno definirati kriterije za dodjelu ovih sredstava programom utroška nismo prihvatili jer smatramo da je potrebno definirati koje intervencije se smatraju hitnim, odnosno utvrditi minimalne kriterije raspodjele radi osiguranja transparentnosti.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- U svezi preraspodjela sredstava između proračunskih korisnika navedeno je da su preraspodjele sredstava provedene sukladno članku 28. Zakona o izvršavanju proračuna za 2023. godinu. Međutim, Zakonom o izvršavanju proračuna predviđena je mogućnost preraspodjele sredstava za pokriće nedovoljno planiranih izdataka, a preraspodjele su odobravane i za pokriće nedovoljno planiranih rashoda. Također, vršene su preraspodjele između Računa prihoda i rashoda, Računa kapitalnih izdataka i primitaka i Računa financiranja, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.
- U komentaru je navedeno da je Proračunom Županije za 2023. godinu, kao i njegovim izmjenama i dopunama planirano pokriće deficita, te da je to potvrđeno i u mišljenju Federalnog ministarstva financija na Nacrt izmjena i dopuna Proračuna Županije za 2023. godinu. Imajući u vidu navedeno, napominjemo da su Izmjenama i dopunama Proračuna Županije za 2023. godinu planirani samo rashodi, izdaci i tekuća pričuva, dok sredstva za pokriće akumuliranog deficita, odnosno neraspoređenog viška rashoda nad prihodima nisu planirana. Zakonom o proračunima u FBiH utvrđeno je da Proračun obvezno sadrži izvore za financiranje proračunskog deficita, te da je ostvareni deficit iz prethodnih godina Vlada dužna pokriti planiranjem sredstava u proračunu za pokriće ostvarenog deficita u narednih pet fiskalnih godina.

- U svezi raspodjele interventnih sredstava tekućih prijenosa za koncesije, Ministarstvo gospodarstva je navelo da je Programom utroška sredstava utvrđeno da se ona dodjeljuju temeljem pojedinačnih odluka koje donosi ministar.
Međutim, ovim Programom nije definirano u kojim slučajevima i za koje namjene se mogu dodijeliti interventna sredstva, zbog čega smatramo da nije osigurana transparentnost njihove dodjele korisnicima;
- Za nalaz koji se odnosi na revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, navedeno da je za to potrebno angažirati sudske vještake, da nisu planirana sredstva u Proračunu za te namjene, te da je odstupanje u iznosu od 15.156.837 KM utvrđeno paušalno, zbog čega predlažu da se nalaz briše iz konačnog Izvješća.
Člankom 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, člankom 66. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i točkom 38. Računovodstvenih politika za korisnike proračuna i Riznicu koji su bili na snazi tijekom 2022. godine, bila je utvrđena obveza proračunskih korisnika da izvrše revalorizaciju imovine, obaveza i izvora sredstava ukoliko je opći indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda porastao za više od 10% tijekom tekuće godine, odnosno od datuma nabave sredstava ili datuma posljednjeg korigiranja vrijednosti, a iznos odstupanja je utvrđen umnoškom nabavne vrijednosti stalnih sredstava (bez stalnih sredstava u pripremi) i indeksom porasta cijena. Navedeno ne bi iziskivalo dodatna sredstva niti angažman sudskih vještaka.
- Za primjedbu vezanu za obveze za doprinose zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti iz 2004. godine navedeno je da se Ministarstvo financija obraćalo Županijskom poreznom uredu i njegovim ispostavama, Zavodu zdravstvenog osiguranja i Zavodu za zapošljavanje te tražilo od njih podatke o ukupnom iznosu ovih obveza i na koje uposlenike se odnosi i da nisu dobili tražene podatke. Navedeno je i da ove obveze nisu knjigovodstveno evidentirane u bilančnoj evidenciji, jer ne raspolažu točnim podacima o njihovom iznosu.
Traženom dokumentacijom treba raspolagati Ministarstvo financija, koje vrši obračun i isplatu plaća svih proračunskih korisnika. Također, sukladno članku 31. i 32. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH platne liste i evidencije o plaćenim doprinosima se čuvaju trajno.
- Ministarstvo gospodarstva navelo je da okvirni sporazum koji je zaključen za održavanje i izgradnju šumskih puteva na području Županije u članku 8. sadrži zaštitne klauzule.
Međutim, navedeni članak odnosi se na mogućnost raskida ugovora u slučaju neispunjavanja ugovorenih obveza, a ne na obračun kazni i penala koje se aktiviraju u slučaju kašnjenja s izvođenjem radova i koji osiguravaju izvršenje nabave.
- Ministarstvo financija dalo je obrazloženje da u postupku javne nabave uredskog materijala nije zahtijevalo objašnjenje cijene ponude jer je člankom 17. Upute za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda propisano da ugovorno tijelo obvezno od ponuditelja traži objašnjenje cijene ponude koju smatra neprirodno niskom ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: a) cijena ponude je za više od 50% niža od prosječne cijene preostalih prihvatljivih ponuda, ukoliko su primljene najmanje tri prihvatljive ponude, ili b) cijena ponude je za više od 20% niža od cijene drugorangirane prihvatljive ponude. Ističe se da navedeno podrazumijeva da je obligatorno zahtijevanje pojašnjenja neprirodno niske cijene u ovim slučajevima, te s obzirom na to da ovi uvjeti nisu bili ispunjeni, Ministarstvo nije bilo u obvezi ni zahtijevati pojašnjenje.
Ističemo da je Zakonom i navedenom Uputom utvrđeno da ugovorni organ ovo pojašnjenje može zahtijevati i ako smatra ili ocijeni da je ona neprirodno niska. Prvorangirani i drugorangirani ponuđači smanjili su cijene za 50% i 48%, a u konačnici je ugovor dodijeljen trećerangiranom ponuđaču, koji tokom e-aukcije nije umanjio ponuđenu cijenu.

Dostavljene su i informacije o poduzetim aktivnostima na osnovu određenih revizorskih preporuka, koje nisu utjecale na dane nalaze u Izvješću, a odnose se na: imenovanje koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu, raspodjelu transfera iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva i Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, da su prijenosi za koncesije, zaštitu okoliša i ruralni razvoj utrošeni temeljem javnog poziva, da je Ministarstvo prostornog uređenja,

graditeljstva i zaštite okoliša osnovalo povjerenstvo koje će vršiti nadzor realiziranih projekata i o tome sačiniti izvješće, da korisnici koji ih ne dostave neće biti u mogućnosti da se prijave na buduće programe, te da nisu definirani kriteriji za dodjelu interventnih sredstava jer nisu u mogućnosti predvidjeti hitnost određenog projekta, ali da su smanjena izdvajanja po tom osnovu i za pojedine korisnike transfera navedeno je da izvješća o namjenskom utrošku nisu dostavljena jer nije okončana realizacija projekata, a koje nisu utjecale na dane nalaze u Izvješću.

Reviziju Županije Zapadnohercegovačke obavio je revizorski tim u sastavu: Danko Buhač – voditelj tima, i Melita Kurbašić – članica tima.

Voditelj tima

Danko Buhač, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za financijsku reviziju institucija županija,
gradova i općina**

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRIVICI

- 1. GODIŠNJA KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Identifikacijski broj: 4 2 7 2 1 3 8 0 4 0 0 0 8

Šifra po kvalifikacijskoj djelatnosti: 8 4 1 1

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA

Nadležno ministarstvo

PRORAČUN ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Potrošačka jedinica-glava

LJUBUŠKI

Sjedište potrošačke jedinice

 Pojedinačni obrazac

 Konsolidirani obrazac

Organizacijski broj: _____

Operativni broj: _____

Funkcionalni kod: _____

Fond: _____

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

Razdoblje izvješćivanja od 01. 01. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj Konta	Pozicija	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4 - 3)	Postotak (4/3) x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2 + 17 + 35)	200	148.228.210	146.671.998	124.214.761	-1.556.211,73	98,95%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3 + 7 + 9 + 11 + 13 + 14 + 15 + 16)	201	127.804.042	127.898.375	107.311.398	94.332,68	100,07%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća (od 4 do 6)	202	45.321.736	45.254.185	31.708.515	-67.551,15	99,85%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203		25		25,00	
5	711200	Porezi na dobit poduzeća	204	45.321.736	45.254.160	31.708.515	-67.576,15	99,85%
6	711900	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	205				0,00	
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7 = 8)	206	0	0	0	0,00	
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207				0,00	
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9 = 10)	208	4.000	1.115	2.812	-2.884,56	27,89%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	4.000	1.115	2.812	-2.884,56	27,89%
11	714000	Porez na imovinu (11 = 12)	210	1.720.000	1.696.755	1.293.616	-23.244,51	98,65%
12	714100	Porez na imovinu	211	1.720.000	1.696.755	1.293.616	-23.244,51	98,65%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	3.000	2.457	226	-542,51	81,92%

14	716000	Porezi na dohodak	213	10.750.000	10.196.244	8.447.539	-553.756,33	94,85%
15	717000	Prihodi od neizravnih poreza	214	70.002.306	70.747.556	65.858.410	745.250,11	101,06%
16	719000	Ostali porezi	215	3.000	62	281	-2.938,37	2,05%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18 + 26 + 34 + 35)	216	11.374.168	10.011.675	8.012.578	-1.362.493,39	88,02%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (od 19 do 25)	217	575.000	412.228	348.194	-162.772,19	71,69%
19	721100	Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	218	560.000	400.979	201.496	-159.020,67	71,60%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	15.000	11.248	146.617	-3.751,52	74,99%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220		0	74	0,00	
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221				0,00	
23	721500	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	222				0,00	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223		0	8	0,00	
25	721700	Prihodi na temelju premije i provizije za danu garanciju	224				0,00	
26	722000	Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	9.704.168	8.446.136	6.547.785	-1.258.031,98	87,04%
27	722100	Administrativne pristojbe	226	650.000	561.167	565.040	-88.833,07	86,33%
28	722200	Sudske pristojbe	227	1.220.000	1.186.200	1.038.835	-33.799,75	97,23%
29	722300	Komunalne naknade i pristojbe	228		120	50	120,00	
30	722400	Ostale proračunske naknade i pristojbe	229	3.575.000	2.705.092	1.262.322	-869.907,58	75,67%
31	722500	Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	230	2.717.768	2.199.308	2.230.222	-518.460,13	80,92%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	231	1.420.000	1.582.542	1.291.271	162.541,99	111,45%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	121.400	211.707	160.045	90.306,56	174,39%
34	723000	Novčane kazne	233	1.095.000	1.150.959	1.113.837	55.958,51	105,11%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234		2.352	2.761	2.352,27	
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235	9.050.000	8.761.949	8.890.784	-288.051,02	96,82%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	236	450.000	111.887	232.923	-338.112,53	
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	237	8.600.000	8.650.062	8.657.861	50.061,51	100,58%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	238		0	0	0,00	
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	239				0,00	
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240				0,00	
42	733100	Donacije	241		0	0	0,00	
43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	136.142.519	136.138.340	111.435.784	-4.178,70	100,00%
44	611000	Plaće i naknade troškova djelatnika (45 + 46)	243	78.712.211	79.270.806	68.139.274	558.595,16	100,71%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	65.535.000	63.754.580	55.332.676	-1.780.419,65	97,28%
46	611200	Naknade troškova djelatnika	245	13.177.211	15.516.226	12.806.599	2.339.014,81	117,75%

47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	7.599.500	7.347.719	6.315.411	-251.781,23	96,69%
48	613000	Izdatci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	9.736.703	7.791.512	7.010.075	-1.945.191,06	80,02%
49	613100	Putni troškovi	248	241.360	122.925	128.156	-118.435,47	50,93%
50	613200	Izdatci za energiju	249	841.211	573.472	697.267	-267.738,85	68,17%
51	613300	Izdatci za komunikaciju i komunalne usluge	250	1.202.781	879.091	849.436	-323.690,49	73,09%
52	613400	Nabava materijala i sitnog inventara	251	981.760	750.008	763.049	-231.752,00	76,39%
53	613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	252	547.428	467.799	469.870	-79.628,74	85,45%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	100.709	86.088	39.308	-14.620,98	85,48%
55	613700	Izdatci za tekuće održavanje	254	570.932	488.844	419.923	-82.087,69	85,62%
56	613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	433.900	97.705	159.811	-336.195,41	22,52%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	4.816.622	4.325.581	3.483.256	-491.041,43	89,81%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	36.559.545	39.269.456	27.708.777	2.709.911,07	107,41%
59	614100	Tekući transferi drugim razinama vlasti	258	9.609.017	8.964.120	8.833.557	-644.897,49	93,29%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	17.187.000	16.971.577	7.501.140	-215.423,20	98,75%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	4.182.950	5.169.642	5.054.040	986.692,21	123,59%
62	614400	Subvencije javnim poduzećima	261	3.380.000	3.296.965	3.111.853	-83.034,56	97,54%
63	614500	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	262				0,00	
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0,00	
65	614700	Tekući transferi u inozemstvo	264	22.000	1.956		-20.044,17	
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	2.178.578	4.865.196	3.208.187	2.686.618,28	223,32%
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	2.406.500	2.405.689	2.150.000	-811,12	99,97%
68	615100	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	267	2.400.000	2.400.000	2.150.000	0,00	100,00%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268				0,00	
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269				0,00	
71	615400	Kapitalni transferi javnim poduzećima	270				0,00	
72	615500	Kapitalni transferi privatnim poduzećima i poduzetnicima	271				0,00	
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272				0,00	
74	615700	Kapitalni transferi u inozemstvo	273	6.500	5.689		-811,12	
75	616000	Izdatci za kamate (od 76 do 79)	274	228.060	53.158	112.246	-174.901,52	23,31%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275				0,00	
77	616200	Izdatci za inozemne kamate	276				0,00	
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	228.060	53.158	112.246	-174.901,52	23,31%
79	616500	Izdatci za kamate vezane za dug po danim garancijama	278				0,00	

80	600000	Tekuća proračunska rezerva	279	900.000				-900.000,00	0,00%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 41)	280	12.085.691	10.533.658	12.778.977		-1.552.033,03	87,16%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281					0,00	
83		PRIMITCI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0		0,00	
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primitci od prodaje stalnih sredstava	283		0	0		0,00	
85	811200	Primitci od prodaje federalnih robnih rezervi	284					0,00	
86	811900	Ostali kapitalni primitci	285					0,00	
87	821000	IZDATCI ZA NABAVU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	11.285.691	2.848.967	1.733.984		-8.436.724,06	25,24%
88	821100	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	208.000	168.000	350.000		-40.000,00	
89	821200	Nabava građevina	288	200.000	272.561	0		72.561,20	
90	821300	Nabava opreme	289	2.665.700	2.024.205	1.118.964		-641.494,55	75,94%
91	821400	Nabava ostalih stalnih sredstava	290	0				0,00	
92	821500	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	291	115.991	16.995	33.783		-98.996,04	14,65%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	8.096.000	367.205	231.238		-7.728.794,67	4,54%
94		NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)	293	11.285.691	2.848.967	1.733.984		-8.436.724,06	25,24%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)	294	800.000	7.684.691	11.044.992		6.884.691,03	960,59%
96		TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI	295					0,00	
97		PRIMITCI OD FINACIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)	296	0	0	0		0,00	
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	297					0,00	
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298					0,00	
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	299					0,00	
101	813400	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama javnih poduzeća	300					0,00	
102	813500	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301					0,00	
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302					0,00	
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	303					0,00	
105	822000	IZDATCI ZA FINACIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304	0	0	0		0,00	
106	822100	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	305					0,00	
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	306					0,00	
108	822300	Pozajmljivanje javnim poduzećima	307					0,00	
109	822400	Izdatci za kupovinu dionica javnih poduzeća	308					0,00	
110	822500	Izdatci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309					0,00	
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310					0,00	
112	822700	Pozajmljivanje u inozemstvo	311					0,00	

113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANCIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312	0	0	0	0,00	
114		TRANSAKCIJE U FINANCIJSKIM OBVEZAMA	313				0,00	
115		PRIMITCI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314	0	0	0	0,00	
116	815000	Primitci od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315	0	0	0	0,00	
117	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316				0,00	
118	815200	Primitci od inozemnog zaduživanja	317				0,00	
119	815300	Primitci od domaćeg zaduživanja	318				0,00	
120	814000	Primitci od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319	0	0	0	0,00	
121	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320				0,00	
122	814200	Primitci od inozemnog zaduživanja	321				0,00	
123	814300	Primitci od domaćeg zaduživanja	322	0			0,00	
124	823000	IZDATCI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323	800.000	345.576	854.151	-454.424,35	43,20%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324				0,00	
126	823200	Vanjske otplate	325				0,00	
127	823300	Otplata domaćeg zaduživanja	326	800.000	345.576	854.151	-454.424,35	43,20%
128	823400	Otplata unutarnjeg duga	327				0,00	
129	823500	Otplata duga po danim garancijama	328				0,00	
130	823600	Otkup duga	329				0,00	
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330	-800.000	-345.576	-854.151	454.424,35	43,20%
132		UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	0	7.339.115	10.190.841	7.339.115,38	#DIV/0!
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134 + 143 + 149 + 156 + 166 + 173 + 180 + 187 + 194 + 203)	332	0	139.332.883	114.023.920	139.332.883,35	81,84%
134	01	Opće javne usluge (od 137 do 142)	333	0	25.685.348	23.713.512	25.685.348,00	
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334		25.685.348	23.713.512	25.685.348,00	
136	012	Strana ekonomska pomoć	335				0,00	
137	013	Opće usluge	336				0,00	
138	014	Osnovno istraživanje	337				0,00	
139	015	liR Opće javne usluge	338				0,00	
140	016	Opće javne usluge n. k.	339				0,00	
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340				0,00	
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih razina vlasti	341				0,00	
143	02	Obrana (od 144 do 148)	342	0	0	0	0,00	
144	021	Vojna obrana	343				0,00	
145	022	Civilna obrana	344				0,00	

146	023	Inozemna vojna pomoć	345					0,00
147	024	liR Obrana	346					0,00
148	025	Obrana n. k.	347					0,00
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 165)	348	0	28.823.010	23.716.614		28.823.010,00
150	031	Policijske usluge	349					0,00
151	032	Usluge protupožarne zaštite	350					0,00
152	033	Sudovi	351					0,00
153	034	Zatvori	352					0,00
154	035	liR Javni red i sigurnost	353					0,00
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354		28.823.010	23.716.614		28.823.010,00
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	0	71.791.921	54.983.804		71.791.921,00
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356					0,00
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357		18.419.896	8.622.617		18.419.896,00
159	043	Gorivo i energija	358		53.372.025	46.361.187		53.372.025,00
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359					0,00
161	045	Transport	360					0,00
162	046	Komunikacije	361					0,00
163	047	Ostale industrije	362					0,00
164	048	liE Ekonomski poslovi	363					0,00
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364					0,00
166	05	Zaštita okoliša (167 + 172)	365	0	0	0		0,00
167	051	Upravljanje otpadom	366					0,00
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367					0,00
169	053	Smanjenje zagađenosti	368					0,00
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369					0,00
171	055	liR Zaštita okoliša	370					0,00
172	056	Zaštita okoliša n. k.	371					0,00
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372	0	1.263.687	1.295.130		1.263.687,00
174	061	Stambeni razvoj	373					0,00
175	062	Razvoj zajednice	374					0,00
176	063	Vodosnabdijevanje	375					0,00
177	064	Ulična rasvjeta	376					0,00
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377					0,00

Ured za reviziju institucija u FBiH

179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378		1.263.687	1.295.130	1.263.687,00
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379	0	1.665.638	1.594.641	1.665.638,00
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380				0,00
182	072	Izvanbolničke usluge	381				0,00
183	073	Bolničke usluge	382				0,00
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383				0,00
185	075	liR Zdravstvo	384				0,00
186	076	Zdravstvo n. k.	385		1.665.638	1.594.641	1.665.638,00
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386	0	1.720.170	1.448.281	1.720.170,35
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387				0,00
189	082	Usluge kulture	388				0,00
190	083	Usluge emitiranja i nakladništva	389				0,00
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390				0,00
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391				0,00
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392		1.720.170	1.448.281	1.720.170,35
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393	0	8.182.677	7.098.653	8.182.677,00
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394				0,00
196	092	Srednje obrazovanje	395				0,00
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396				0,00
198	094	Visoko obrazovanje	397				0,00
199	095	Obrazovanje koje nije definirano razinom	398				0,00
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399				0,00
201	097	liR Obrazovanje	400				0,00
202	098	Obrazovanje n. k.	401		8.182.677	7.098.653	8.182.677,00
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402	0	200.432	173.286	200.432,00
204	101	Bolest i hendikepiranost	403				0,00
205	102	Starost	404				0,00
206	103	Nasljednici	405				0,00
207	104	Obitelj i djeca	406				0,00
208	105	Nezaposlenost	407				0,00
209	106	Stanovanje	408				0,00
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409				0,00
211	108	liR Socijalna zaštita	410				0,00
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411		200.432	173.286	200.432,00

U Ljubuškom

Mica Gavran

Certificirani računovođa

M.P.

Dana 29.02.2024.

Broj dozvole:

CR-6843/5

Ministar financija

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

MINISTARSTVO FINACIJA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
Nadležno ministarstvo

MINISTARSTVO FINACIJA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE Ljubuški
Potrošačka jedinica - glava

Ljubuški
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4272138040008

Identifikacijski broj

84.11

Šifra po kvalifikacijskoj djelatnosti

15010001

Organizacijski broj

15010001

Operativni broj

0112

Funkcionalni kod

0112

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidirani obrasci:

BILANCA STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	24.626.057	20.333.853	121,11
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	21.539.911	17.541.625	122,79
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	2.296.820	1.979.715	116,02
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	006	10.475	94.504	11,08
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	486.956	426.114	114,28
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	291.895	291.895	100,00
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	58.612.727	55.340.715	105,91
12	011000	Stalna sredstva	011	94.821.827	90.117.007	105,22
13	011900	Ispravak vrijednosti stalnih sredstava	012	36.209.100	34.776.292	104,12
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	58.612.727	55.340.715	105,91
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravak vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	83.238.784	75.674.568	110,00

* 1 0 8 6 6 7 4 9 7 8 0 8 9 5 *

Kontrolni broj: 10866749780895

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obveze i razgraničenja (25 do 30)	022	24.554.398	27.601.310	88,96
25	310000	Kratkoročne tekuće obveze	023	12.030.539	17.126.342	70,25
26	320000	Obveze po osnovi vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obveze prema zaposlenicima	026	7.700.468	6.639.370	115,98
29	360000	Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	10.475	94.504	11,08
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	4.812.916	3.741.094	128,65
31	400000	B. Dugoročne obveze i razgraničenja (32+33+34)	029	6.619.522	5.039.823	131,34
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	6.611.545	5.027.729	131,50
33	420000	Ostale dugoročne obveze	031	7.977	12.094	65,96
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	52.064.864	43.033.435	120,99
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	16.422.678	14.752.431	111,32
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	36.367.625	36.345.560	100,06
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037			
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038	725.439	8.064.556	9,00
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	83.238.784	75.674.568	110,00

Ljubuški, 29.02.2024.

Mjesto i datum

GAVRAN (MATE) IVICA

Certificirani računovođa

Blagica Leko

Ministrica

CR-6843/5

Broj licencije

M.P.

039/831-761

Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINEMINISTARSTVO FINACIJA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
Nadležno ministarstvoMINISTARSTVO FINACIJA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE Ljubuški
Potrošačka jedinica - glava

Ljubuški

Sjedište potrošačke jedinice

4272138040008

Identifikacijski broj

84.11

Šifra po kvalifikacijskoj djelatnosti

15010001

Organizacijski broj

15010001

Operativni broj

0112

Funkcionalni kod

0112

Fond

Pojedinačni obrasci: Konsolidirani obrasci:

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Razdoblje izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
	1	2	3	4
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	146.671.998
2	710000	Prihodi od poreza	451	127.898.375
3	720000	Neporezni prihodi	452	10.009.322
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	8.761.949
5	740000	Kapitalni transferi	454	0
6	770000	Prihodi po osnovi zaostalih obveza	455	2.352
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	0
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	0
9		Financiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	146.671.998
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	135.409.497
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	77.702.056
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	7.247.032
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	7.807.826
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	39.154.224
20	615000	Kapitalni transferi	468	3.105.689
21	616000	Izdaci za kamate	469	392.670
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	2.224.004
23	821000	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	471	2.224.004
24		Financiranje (25+26)	472	5.040.211
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	5.040.211
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	142.673.712
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	3.998.286
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	17.541.625
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	21.539.911

Ljubuški, 29.02.2024.
Mjesto i datumGAVRAN (MATE) IVICA
Certificirani računovodaBlagica Leko
MinistricaCR-6843/5
Broj licencije

M.P.

039/831-761
Kontakt

Kontrolni broj: 151513552158

str. 1 od 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO FINACIJA

Broj: 04-03-14-697/24
Ljubuški, 24.09.2024. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Županije Zapadnohercegovačke** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Županije Zapadnohercegovačke**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Županije Zapadnohercegovačke** i koje je pokrenula **Županija Zapadnohercegovačka** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Županiji Zapadnohercegovačkoj** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Odgovorno lice

